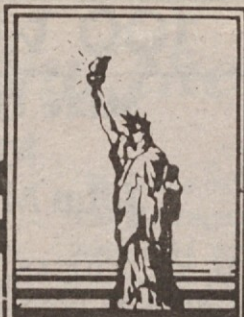

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
Vol. 95 — No. 49 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, DECEMBER 16, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

St. Vitus Class of 1939 at reunion dinner on Wednesday, Nov. 10 at Dubrovnik Gardens restaurant in Eastlake, Ohio with 32 classmates in attendance. (Photo by Tony Grdina)

Emilee Jenko helps serve food on Friday, December 3 at Borromeo Seminary during St. Nicholas night with Bishop Pevac. (Photo by Tony Grdina)

Adam Frank Beyer Makes Debut

Ryan Michael, 18 mos, admires baby brother, Adam Frank Beyer, along with mom and dad

Adam Frank Beyer was born on October 8 at 11:58 a.m. at Sewickley Valley Hospital in Pennsylvania. He weighed in at 7 lbs., 6 ozs., and was 20 inches long.

His parents are Barbara and Michael Beyer of Cranberry Township, Pa. Proud grandparents are Frank and Agnes (Nežka) Vidmar of Perry, Ohio, and Gloria Beyer of Perry. Great-grandmothers are Stefaniya Vidmar of Perry, and Edna Novakovic of Wickliffe, Ohio.

Baptism took place on Nov.

14 in St. Ferdinand's Church in Cranberry, Pa. with 35 relatives joining in the celebration. Godparents are Viki Vidmar and Jay Davis.

Michael manages family owned "Import Parts Distributor, Inc." parts store in Pittsburgh.

Barbara produces the weekend news on TV Channel 21 in Youngstown, Ohio and is currently on maternity leave.

Congratulations from all relatives in Ohio, Pennsylvania, Slovenia, and Canada.

Silent Night

Editor:

In the October 7 issue you ran a story about the young Slovenians getting into civil service status with the police and fire departments and mentioned 14 names. Inadvertently omitted were half-a-dozen more names. They are:

Bill Lonchar, Matt Ermacora, Dennis Lenarsic (lieutenant in charge of the police horses), Frank Lenarsic, Tony Kocivar, and Carl Primosch.

Getting closer to the Yuletide, we have another story — and a true one.

During the Battle of the Bulge, as a member of the 101st Airborne Division and was lucky to have been relieved from the trap set by the Germans around Bastogne, Belgium, we were sent to the Berchtesgaden section (Hitler's Eagles Nest). I along with a few other paratroopers were traveling in a group with three other jeeps to the Eagles nest section to pick up certain Nazis wanted for war crimes.

En route we stopped for a rest at a little village called Oberndorf in Austria. We got into a conversation with some of the villagers. I could speak German and they pointed out a small church situated off the road. A plaque on the church told of a carol (Christmas) penned by two of the church deacons named Franz Gruber and Jozef Mohr. It was titled *Stille Nacht, Heilige Nacht* translated, it reads Silent Night, Holy Night. It was first performed in Oberndorf on December 24, 1818 in the little church.

We stayed with several villagers at their homes for several hours and were "forced" to partake of their excellent beer and wine.

We continued on to Berchtesgaden and a little good luck. We were able to pick up Hitler's chauffeur, his sister and two German generals, and Hitler's number 3 Nazi, Robert Ley.

Srečne Božične Praznike.

Bill and Ellen Tofant

Slovenia Ambassador to visit USA in January

U.S. Ambassador to the Republic of Slovenia H. E. Allan Wendt will visit Cleveland and Chicago in early January in his first official visit to the various Slovenian communities in this country.

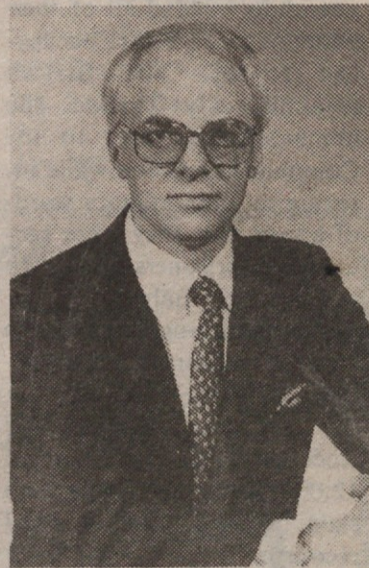
Ambassador Wendt will be the guest speaker at a breakfast / brunch on Sunday, January 9 at noon in St. Vitus auditorium, 6111 Glass Avenue in Cleveland. Cost is \$10.00 per adult and \$5.00 per child. The event is open to the general public.

A 10:30 a.m. Mass will precede the brunch.

The American Slovenian Catholic Union (KSKJ) is sponsoring Ambassador Wendt's trip to the Midwest and the breakfast / brunch in conjunction with KSKJ's Centennial Year in 1994.

Mr. Wendt was named Chargé d' Affaires upon the opening of the American Embassy in the capital city of Ljubljana, Slovenia in August, 1992.

He was appointed U.S. Am-

Allan Wendt

bassador of the Republic of Slovenia upon confirmation of the U.S. Senate in May, 1993.

Ambassador Wendt is a career diplomat having served in various assignments and capacities throughout his distinguished career since the 1960s.

He speaks French, German, Spanish, and is learning Slovenian.

Christmas Concert

Have you reached your Christmas stress threshold yet? That's what is known as a rhetorical question one for which no response is expected because the answer is already known. Here's another one. Isn't it ironic that the celebration of the birth of the world's Redeemer in a humble stable has become one of America's leading economic indicators? One more. Have I increased your stress and sense of guilt?

Well, I also propose a solution not requiring the outlay of cash or credit. The St. Vitus 9:15 Choir is presenting a concert of Christmas songs. The program ranges from the lilting, traditional Slovenian and English carols to the profound works of Handel. All you need to spend is time and to invest a heart open to the message of Christmas, sung prayerfully and sincerely.

The concert will be performed twice: on Sunday, December 26 in St. Vitus Church at 2:30 p.m. and on Sunday, January 2 in St. Mary's Church in Collinwood at 3:00 p.m. A social will follow each performance.

I could encourage your attendance by stating that the stresses of the season will be over by then. In fact, it's the secular Xmas which will be

over. The spiritual reality of Christmas will have begun renewing itself. Share in the renewal of peace with the art of music in the warmth of community.

—Mojca Slak

A Christmas Wish

If it were possible to have one wish granted for Christmas, I would wish for peace to fill the hearts of every creature on the face of the earth, for with a heart filled with peace, it would then be possible for love to bring true fulfillment to each life.

And where peace and love prevail, there can only be the true contentment which brings abundant happiness.

For what more could anyone wish?

—Cecilia Lubey
Cleveland, Ohio

No paper Dec. 30

Due to Christmas vacation, there will be no Ameriška Domovina (American Home) newspaper printed between Christmas Day and New Years Day (Dec. 30th). We will continue with the paper beginning with the January 6th edition.

A Homeguardsman fulfills vow

Last summer for the first time in 48 years, Franc Dejak returned to the hell-hole, Kočevski Rog, from which he had escaped. He came to fulfill a vow which he and thousands of other Slovenian home-guards had made during the Communist execution following the end of hostilities in the Spring of 1945.

These home-guardians, the elite troops fighting for their country, Slovenia, had retreated to Carinthia in Austria. There they had peacefully yielded all of their weapons to the British occupying forces. The British treacherously turned the home-defenders over to the Communists, all the while insisting on their military word-of-honor that they were sending the 'prisoners-of-war' to war camps in Italy.

The victorious Communists stripped and tortured their victims, then executed them at the notorious cavern near Kočevski Rog. An estimated 12,000 Slovenian troops were slain without trial or legal recourse.

Utter silence was officially maintained and the holocaust stubbornly denied by the Communist ruling party all these years. With the passing of Marshal Josip Broz, alias Tito, and the successful independence of Slovenia won from Yugoslavia, a modicum of democracy has surfaced in Slovenian public life.

Today it is almost fashionable to discuss the worst tragedy in one thousand

years of Slovenian history. An effort has been made by some people at reconciliation. In 1993 this memorial service at Kočevski Rog, Teharje, and other unmarked mass graves was the third with an estimated 8,000 friends and relatives participating.

One of the four survivors, Franc Dejak, is now a family man living in Cleveland. Milan Zajc and Franc Kozinc are two others. They say their escapes were little short of miracles.

It was at this service that Franc Dejak participated on Sunday, June 27. He identified the pit or cavern where the executions took place for 10 days. Television cameras were rolling and video cassettes have been prepared for distribution of the memorial services.

Here is Dejak's speech translated from the Slovenian, which he gave at the edge of the 45 foot deep pit where he had jumped before being not seriously wounded in the thigh:

Greetings Dead Homeguardsmen... And

Everyone Assembled Here

I am happy - and sad at the same time, as I stand today at the place where 48 years ago something happened, which should not happen among people. A month after the end of the Second World War thousands of young lives were tossed into pits without a court judgment. This crime is so monstrous that it is difficult to forgive, and so much more difficult to forget.

What all happened in this place, only God, the few survivors, and murderers know. These, however, do not want to talk.

I, too, was a victim, all the way to the pit and in it itself, so I know how worn out and humiliated we were falling into it. Only to some of the few from the thousands was it given to save ourselves. Why - even today we are asking ourselves. God wanted witnesses - so that we would tell what was going on in those so terrible and difficult days for us.

I ask those who are responsible for this: why didn't you just kill us? Why did you also torture and humiliate us? Before death you did not give us a gulp of water, stripped us naked, and threw many alive into the abyss. Didn't you avenge yourselves against us and carried it out to extreme limits?

For that reason I am here today and speak. Not that I would avenge myself, but rather because I am obligated to tell how in 1945 the army of homeguardsmen was dying. I want to fulfill the vow, and have to, which we homeguardsmen gave one another on the way to the pit or in the pit itself:

Whoever among us remains alive and saves himself, let him bear witness, how and why we were dying, and let him tell too, who were the murderers!

This vow, which I too gave to the dying, I have fulfilled here and everywhere that I had the opportunity. Therefore I am happy that I can do this today at the very place where you were dying - you my fellow-fighters.

You were dying with these words:

"Father forgive them for they know not what they do."

I am proud that I was a homeguardsman.

Until we meet above the stars.

I rather die than be one of the others."

You were dying with

100 Words

More or Less

by John Mercina

LAST MINUTE "GIFT" IDEAS!

- 1- VISIT TO A RELATIVE, OR TO AN OLDER PERSON, THAT NEEDS MORE LOVE AT THIS TIME OF THE YEAR.
- 2- HELPING OLDER PEOPLE WITH SHOPPING FOR GIFTS.
- 3- GIVING THE MONEY NORMALLY SPENT FOR CIGARETTES FOR A WORTHY CAUSE.
- 4- SHARING YOUR HOME-BAKED CHRISTMAS COOKIES WITH STREET PEOPLE.
- 5- READING A BOOK TO A PERSON WITH LIMITED VISION.
- 6- ADOPT A STRAY PET.
- 7- EXTRA KINDNESS TO THOSE AROUND YOU.

YOUR CHRISTMAS WILL BE HAPPIER IF YOU DO SOMETHING FOR OTHERS!

forgiveness, because you did not want to die with hatred in your hearts. For you left it up to God to judge.

We, too, the survivors, can say - *Let God judge* - and He will judge because this crime, committed in such a savage way, **has to be adjudged** and all who cooperated must answer for it. Not because of revenge but rather because of history, so that it will be just and clear to our descendants.

I would also like to remember the mothers of the homeguardsmen. Perhaps there are some of them even among us today. How much you endured when you found out the death of your sons, one two, and more, and you were not allowed to grieve for them in public. You suffered silently and prayed.

I remember my mother. How happy she was when wounded, beaten, thirsty, hungry, and naked after two days wander-

ing, I found my home, where she received me, treated me, comforted me, and cheered me up.

But I believe, too, that you, the slain homeguardsmen, (Continued on page 3)

Support the only independent Slovenian newspaper and make your friends happy all year long

A gift subscription to the American Home for all readers is only \$25.

Call 431-0628

And we'll send a card to the new subscriber telling them of your informative gift.

Zeke Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

EUCLID TRAVEL

This season...

DO SOME MOUNTAIN RESEARCH

DOWN EAST!

YOU PICK IT-WE'LL BOOK IT!

(216) 261-1050

1-800-659-2662

FAX (216) 261-1054

22078 Lakeshore Blvd. • Euclid, OH 44123 Donna Lucas, Owner

Fixed-Rate Home Equity Loans

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

Bainbridge543-2336

Chesterland729-0400

Cleveland486-4100

Cleveland Hts.371-2000

Euclid731-8865

Pepper Pike831-8800

Shaker Hts.752-4141

South Euclid291-2800

Willoughby Hills944-3400

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

5-YEAR FIXED RATE

6.99%
ANNUAL PERCENTAGE RATE (APR)

Based on a \$5,000 loan with 60 monthly payments of \$98.98.

10-YEAR FIXED RATE

7.99%
ANNUAL PERCENTAGE RATE (APR)

Based on a \$5,000 loan with 120 monthly payments of \$60.63.

Rate subject to change without notice

The fire and the fury

by Stane J. Kuhar
(Continued from last week)

But most of the old timers had already passed away from this area. And those who were still alive were in ill-health and immobile.

Still further down and starting by East 40th Street was the old Croatian section of town. It was quite unique as the Croatians, although mostly Catholic, if some in name only like many other Catholics, had their own form of worship in two, and not one, rites: Byzantine and Roman. The Byzantines had a small parish originally cooperating with a Lutheran denomination to share and then purchase the old wooden structure for worship services but eventually being smart enough to provide the resources to demolish and build a small but fitting house of worship for their scattered congregation.

Most of the Roman Catholic Croatians had already scattered. But had been revived by an influx of immigrants during the 1960s and 1970s.

But these newer immigrants had already moved to the suburbs so much so that most of the parishioners lived in the burghs leaving mainly the old timers and a few of their offspring in the vicinity.

Here were rows upon rows of wooden retail store fronts laced in-between with a few residential housing structures with the ever present smell and sight of old factories and plants on the main thoroughway simply known as "St. Clair Avenue."

Like a forceful wave in an open sea, the miles of brick, mortar, lumber, glass, and other building materials were on display to one and all.

Traveling east you would finally hit the old Slovenian section of town where the thousands upon thousands sought their dreams, hopes, and new opportunities in the midst of already settled sections of St Clair Avenue.

The old timers sought to add class to the name and had their own lingo about the name, finally calling the area "St. Clair Heights" to put some image in the name.

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

The same mix of aging store fronts, octogenarian industrial shops, and scattered housing sites were prevalent in this area.

But the love of the land, the land of forever, came alive in this area with its small lot sizes and miniature lawns.

The grass and vacant ground had the blessing of flowers or a garden. Or both.

Even though the parcels of land were nowhere near their counterparts in the suburbs, the soil was well attended with the sweat and effort of its inhabitants.

You could see the blooming roses, scented rosemarys, pungent marigolds, and graceful daisies color the tiny area of space as could be seen nowhere else.

If the Slovenians had nothing else to give to the world then it would be their respect and love for the land, the main provider

VOW

(Continued from page 2)

who were by then with God already, guided, guarded, and gave me courage so that I happily withstood all trials.

My dear fellow-fighters. Today I stand at your grave and fulfill the vow, which we gave each other in the pit. I pray for you; in difficulties and straits I turn to you and I am always answered. My greatest wish was that I would once more be in your vicinity and - today I am here among you. For that reason I am happy and calmed down.

Communism has collapsed; we talk of forgiveness and reconciliation. However, we still avoid the name -homeguardsmen... Wasn't it enough that we were forgotten and hated half a century? If we are really in a democracy then let us accept them such as they were. After all, they sacrificed everything for the homeland - even, their own young lives!

God, Nation, Homeland!

We believed in God. We loved the Nation. We fought and died for the Homeland.

Rest in peace in this forest of Heroes... and once more - as then - until we meet among the stars! Glory to you, fellow-fighters, homeguardsmen!

—France Dejak

Translated from the Slovenian by Joseph Zelle. — Source: *Družina* (Family) Vol. 28, July 11, 1993.

for all things in life.

And respect meant working the soil with tools and muscles. The soil was a gift from God but the results needed effort from man.

John knew well about the love of the land the old timers had in this section of town.

As he reached the main intersection of East 55th Street and St. Clair Avenue he could see up ahead the small store front operation of Maria's Restaurant and his appointment with Father Gralc.

(End of Part I, Chapter IV)
(To Be Continued)

\$100 donation

Deepest gratitude and a warm and sincere Thank You to Mr. and Mrs. Frank Pollak who donated \$100 to the Ameriška Domovina. Atlanta, Georgia

Big Thank You

A big Thank You to the Slovenian American Primorski Club who very generously donated \$50.00 to the Ameriška Domovina as a Christmas gift.

\$100 Christmas gift

Deepest appreciation to St. Anne Lodge No. 4 AMLA who donated \$100.00 to the Ameriška Domovina as a Christmas gift. Your very generous award is a valued

contribution to this newspaper.

In Memory

"May the peace and joy of Christmas be with you throughout the New Year."

A donation for our much loved "Ameriška Domovina" is sent in memory of our Mother Frances Orazem on the 40th anniversary of her death, December 5th.

Frances Novak
Josephine Ambrosic
Marie Orazem

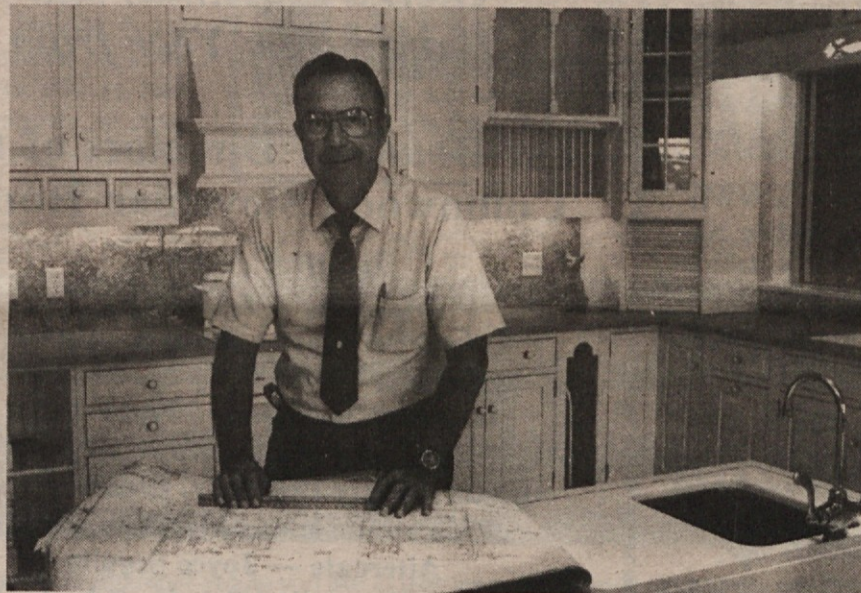
Donation

A big Thank You to Robin and Richard Verhose of Spring Lake Hts., NJ for their donation of \$25.00 to the Ameriška Domovina.

— Merry Christmas and
Happy New Year 1994 —
to our customers, relatives, friends
VESELE - BOŽIČNE PRAZNIKE

Somrak Kitchens

CUSTOM CABINET DESIGN CENTER

Somrak adds his personal touch
... to all of his custom kitchen designs.

At SOMRAK'S, we take the time to listen to your needs and expectations so you will have the most efficient working room in your home.
From design to installation your satisfaction is ensured.

26201 Richmond Road
HOURS M-F 9-5 - SAT 9-1

Visit Our Showroom
464-6500

Bedford Heights, Ohio
EVENING BY APPOINTMENT

Today's Best Value in Senior Living

Cardinal

EUCLID RETIREMENT VILLAGE

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24-hour emergency pull cord
- Free laundry facilities
- 24-hour security
- Free transportation
- Planned activities
- Nutritious meals

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

CALL TODAY FOR A BRIEF
TOUR AND FREE LUNCH

(216) 261-8383

Merry Christmas Everybody!

ZAGREB QUALITY MEATS

Full Line of Fresh Meats — Home Made Sausage

HAPPY HOLIDAYS

Also Pig and Lamb Roasting

6706 St. Clair Ave.

Jedinko Lalic Diane Lalic

Phone 361-4515

FRANCES LASICKY
Frances (Faye) Lasicky (nee Pockar), 69, passed away at her home on Tuesday, December 7, after a brief illness.

Faye was a member of Euclid Pensioners and a volunteer at Lake Hospital West where she served over 1,000 hours.

Faye was a former seamstress, for 15 years, at Dalton Industries.

She was the widow of Joseph, the sister of Jane Matias (dec.), and the dear friend of Gail Bruening, Nellie Hartley and Malise Wiles.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., Thursday, Dec. 9 where services were held Friday at 9:15 and at St. Justin Martyr Church at 10 a.m. Interment in All Souls Cemetery.

Contributions in her memory to Hospice of the Western Reserve, 5786 Heisley Rd., Mentor, OH 44060 would be appreciated.

JOSEPH TRUNKELY
Joseph Trunkely, 71, a Euclid resident died in Meridia Euclid Hospital on Monday, December 13.

Mr. Trunkely was a member of SNPJ No. 142, AMLA No. 8, and Holmes Avenue Pensioners.

Mr. Trunkely was a WWII veteran having served in the U.S. Army 407th Infantry Medical Detachment. He retired in 1982 after 43 years as a foreman at Warner & Swasey.

He was the husband of Louise (nee Petrovich); father of Joseph and Linda; grandfather of three; brother of Anthony and Alyce Dodge.

Funeral services were Wednesday, December 15 at St. Robert Church at 10 a.m. Burial in All Souls Cemetery.

Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

JOSEPH CEKADA
Joseph Cekada, 83, a Euclid resident, passed away at his home on Monday, December 13. He was born in Slovenia.

Mr. Cekada was an auto body repair man at G&M Auto Body.

He was a member of AMLA Lodge No. 11 and Primorski Club.

Joseph was the husband of Anna (nee Grbec); the father of Joseph (NJ), Leo (VA), and Mario (Valley City, OH); grandfather of 8; brother of Dominic and the following deceased: John, Mary Aita, Jennie Segulin, and Felix; uncle of 2.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Wednesday where services are being held today (Thursday, Dec. 16) at 9:15 and at St. Mary Church, Holmes Ave. at 10 a.m. Burial will be in St. Martin of Tours Cemetery in Valley City, Ohio.

The family suggests contributions in his memory to Hospice of the Western Reserve, 5786 Heisley Rd., Mentor, OH 44060.

In Memory

Please accept this donation in memory of our daughter, **Teresa**, and to thank you for your excellent job in keeping us informed of the local Slovenian community news and information from Slovenia. God love you and watch over you both.

Mollie and Lou Jurecic
Lyndhurst, Ohio

Christmas donation

St. Vitus Altar Society, Cleveland, Ohio, donated \$60 to the Ameriška Domovina as a Christmas donation. Thank you very much for your generous donation.

In Loving Memory

Of the Second Anniversary of the Death of Our Devoted Mother, Mother-in-Law, Grandmother, Aunt, Great-Aunt

Frances Ketchaver
"Klopčic"

She died Dec. 18, 1991
Words can't express how deeply we miss you.

Loving sons:
Gerald, Raymond
and Richard
and Families

*Merry Christmas and
Happy New Year from*

**The Board of Directors of the
Collinwood Slovenian Home**

Holmes Avenue

President — John Jackson
Vice President — Matthew Kajfez
Recording Secretary — Jennie Tuma
Financial Secretary — Frank Ferra
Treasurer — Frances Kajfez
Auditors: Mary Podlogar, Charles Femec,
Casimer Kozinski
Alternate — Joyce Segulin
House Committee: Carl Schultz, Charles Femec
Board of Directors:
Michaelene McNulty, Mary Blatnik,
Thomas Urankar, Phil Yan, Sr.,
Alternates: Edward Fujda, Josephine Wutchiett

GREAT LOCATION TO LIVE

GATEWAY TOWN HOUSES

— Euclid, Ohio —

2 & 3 Bedrooms. All Appliances. Central Air. Security, Great Rates. Call

531-3386

Rent now and thru Jan. 31, 1994 and get one month's rent free. — Come in and see Jerry or Nancy for details.

Nice and Clean. Not Far From I-90. — No Pets.

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

U.S. Presidents

Rutherford B. Hayes

Rutherford B. Hayes was elected the 19th president of the United States in the most fiercely disputed election in American history. It was only two days before the inauguration that he learned he was to be the President.

The election was close and four states sent in two sets of returns each. One set was for Hayes, the other for his Democratic opponent, Samuel J. Tilden.

The House of Representatives selected five members plus five senators and five Supreme Court judges to settle the elections. There were eight Republicans and seven Democrats and every contest went to Hayes by a vote of eight to seven and he won by a margin of one electoral vote.

Hayes was born in Delaware, Ohio and was a congressman and governor of Ohio. He fought in some of the fiercest battles of the Civil War. As president, Hayes took it upon himself to make peace with the South.

His wife Lucy ran the White House following her husband's wish not to have wines and liquors there.

This Historical Series is sponsored by.....
AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION

The American Mutual Life Association, A. M. L. A., invites you and your family to become members of our fraternal society that provides benefits and continuously promotes fraternalism and the perpetuation of our common bonds of heritage and culture.

A.M.L.A. has a number of fraternal insurance plans to suit your needs with attractive rates and an Annuity Rider to provide you with tax-sheltered living benefits for the future.

Our annual Children's Christmas Party last Sunday was a great success: About 800 youngsters and as many adults. Thanks to all of you who came — and who helped out!

Remember, that's A.M.L.A. for your insurance needs and fraternal pleasures.

ORGANIZED NOVEMBER 13, 1910 AS THE SLOVENSKA DOBRODELNA ZVEZA A LEGAL RESERVE FRATERNAL BENEFIT SOCIETY INCORPORATED MARCH 13, 1914

19424 So. Waterloo Road, Cleveland, OH 44119
Phone: 1-216-531-1900 — Fax: 1-216-531-8123

Meeting

AML A Lodge Ribnica will hold its Annual Meeting on Sunday, Dec. 19 at 2 p.m. at the home of President Louis Silc, 30417 Oakdale Road (off E. 305 St.) in Willowick, O. Important business matters will take place with election of officers and convention delegate. A holiday social will follow.

*Merry Christmas and Happy New Year
from All of Us at*

**Main Street Cafe
Restaurant**
ON THE SQUARE
141 Main St. (downtown)
Chardon, Ohio

— Fine Food & Spirits — Daily Specials —
Lisa Knazek, Manager — (1) 286-2211
Open: Mon - Wed 8 to 3 p.m. — Thurs - Sat. 8 to 9 p.m.
Closed Sundays

SEASON'S GREETINGS
To All our Customers and Friends

**GLOBOKAR'S
Marathon Service**
PHONE: 531-0066
General Repairs — Tune-Ups — Ignition
Brakes — Rust Treatment — Wheel Balance
17600 Lake Shore Blvd.
Cleveland, O. 44119

DEATH NOTICES

JOSEPH P. STIMAC

Joseph P. Stimac, 83, a Euclid resident for 35 years, died in Western Reserve Convalescent Home on December 9th after a brief illness.

Joseph was born in Illici, Austria.

He was employed as a machine operator at Lincoln Electric and Cerro Brass, retiring in 1975. Joe was a WWII army veteran. He served in the Air Corp in the 2nd Photographic Technical Squadron as a corporal.

He was the husband of Anna (nee Kovalik); the father of Eleanor Brundula; grandfather of William; great-grandfather of Nicholas; and brother of Frances Kovic, Ann Cern and Stella Habe and Mary Stimac (both deceased).

Funeral services were held at St. Mary Church on Monday, December 13. Burial was in All Souls Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

ROBERT SPECK

Robert Speck, 69, passed away at Holy Family Home on Friday, December 10.

Bob was born in Cleveland. He was a carpenter by trade. He was a member of Reher Slovenian Society Home for 42 years.

He served in WWII as a PFC in the Marine Corp, in the Pacific Theater.

Bob was the father of Nadine Silverman, Michael and Mark; grandfather of 3; and brother of Jennie Schneider, Mary Leslie, Sophie Stucki, Joseph and John and Frank (both dec.).

Visitation was held at Zele Funeral Home. Funeral services were Monday, December 13 at St. Vitus Church. Rev. Victor Tomc officiated; burial was in Calvary Cemetery.

The family suggests donation in his name, to Holy Family Cancer Home, 6707 State Road, Parma 44134.

MARY MARTINCIC

Mary Martincic (nee Zupancic), 87, a former resident of Eastlake, who was born in Cleveland, passed away at Americare Homestead Nursing Home in Lancaster, Ohio on Sunday, Dec. 12.

Mary was the wife of Mathew (dec.); sister of the following deceased: Ernest (Margaret), Louis (Jean), Joseph (Jeanette) and Adolf.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Wednesday at 9 a.m. until time of service at 11 a.m. with Rev. John Kumse officiating.

Burial in All Souls Cemetery.

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the Slovenian Community."

Slovene Club of South Florida

At the December meeting of the American Slovenian Club of South Florida, Ed Blatnik, president pro-tem, requested a moment of silence for deceased and ill members before proceeding with the Pledge of Allegiance.

Marie Squirlock and her sister, Florence Lehman have joined the club. It is interesting that there are five pairs of sisters in our membership.

Dot Compton and Ann Butler prepared the delicious ham. Other superlative cooks contributed an abundance of side dishes, salads, and desserts. Eleanore Muren baked Ohio apples in her pie.

Members having December birthdays were Ed Squirlock, Fran Vranicar, Frank Wodnick, Ann Gortan, Ann Novak, Jennie Smygelski, and Mary Zupanc.

Ellie and Stan Meuser have a December wedding anniversary.

Marion Machacic, our pianist, is housebound due to a painful bout with sciatica. Get well soon, Marion.

The majority of the members present voted to hold a meeting on January 2, the regularly scheduled day, in spite of its proximity to New Years Day. However, in April 1994, the meeting will be held on the second Sunday of the

month - because Easter falls on the first Sunday.

Bill Zupanc reported that the remodeling of Nob Hill Recreation Center will begin sometime after our May meeting. So we are assured of our current quarters thru May.

Paula Beavers, Treasurer

Thanks

Margie and I thank the Slovenian community of Cleveland for its support and participation in the Thanksgiving Prayer Service at St. Christine's Church on November 19.

We are grateful to you who made this possible: Fr. Sterk, Fr. Roach, Musical Director Maria Voljin, members of St. Christine's Choir, Jim McGreevy and Janez Povirk for sharing their healing witness, the many donors, cooks and bakers whose charity made the social possible, the set-up and take down crews, and all those who were not present but with us in prayer at that time.

May God repay your kindness as only He can.

—Tony Lavrisha

EXECUTRIX'S SALE

Bungalow - secluded street near public park. 1 1/2 baths, 2 large bedrooms, dining room, living room with fireplace. Enclosed side & rear porches. Outdoor fireplace & grill. Dbl. garage w/attached workshop/storage room. Mid \$50.

HRIBAR REALTY & ASSOC. 261-7555

RESTAURANT FOR SALE

Fully equipped, counter and booth seating; beer, wine and carry-out license.

Located on Cleveland's main West thoroughfare to routes I-90, 490, 71, 77, Metro and Grace Hospitals and Steel Mills.

Excellent for family operation or ambitious person. A once-in-a-lifetime opportunity. Owner financing available. By appointment only.

Call Ray Zak 526-3344

ANNUAL INCOME LESS THAN \$31,000? YOU TOO CAN BECOME A HOMEOWNER THE CHARTER ONE® BANK WAY

Tired of paying rent? Would you like to own your own home? Charter One Bank can help. If you live in Cuyahoga County and earn less than \$31,000 a year, we have a special home loan program designed especially for you. We make it easier for you to qualify for a home loan with liberalized requirements designed especially for low and moderate income applicants. Call us or stop in today to learn more about becoming a homeowner the Charter One Bank way.

If you're already a homeowner, inquire about our loans to refinance your present mortgage, second mortgages, home improvement loans, auto and personal loans. We're here to help satisfy your credit needs.

CHARTER ONE® BANK F.S.B.

For more information, please call Mr. Alex Staneff, V.P., our Community Reinvestment Act specialist on our Home Assistance Hot Line.

TELEPHONE: (216) 566-5380

A SUBSIDIARY OF CHARTER ONE FINANCIAL, INC.®

STOP IN AT BRONKO'S Drive-In Beverage

510 East 200th St
Euclid, Ohio 44119

DMH Corp.
531-8844

Imported Slovenian Wines

(Laski - Riesling Šipon)

Also available are various imported beers, wines, etc.

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 9 p.m.

Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Domestic and Imported Beer & Wine

— Owner - David Heuer

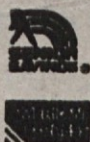
MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

EAST 200 SUNOCO
481-5822

470 E. 200 ST.
MON-FRI 6 AM-11 PM
SAT 7 AM-11 PM
SUN 9 AM-6 PM

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

News from Slovenia

No More "Former Yugoslavia"
At the meeting of the foreign ministers of the Central European Initiative (CEI) in Debrecen, Hungary, the Slovenian delegation succeeded in achieving the omission of the phrase "the territory of the former Yugoslavia" from the concluding document. Croatia and Bosnia and Herzegovina are now named as the crisis areas in the Document on Future Cooperation between CEI Member Countries.

LJUBLJANA, Nov. 26 (STA) — Cornelio Sommaruga, Director of the International Committee of the Red Cross (ICRC), stated in the villa Podrožnik Friday that ICRC would continue helping Slovenia in its care for the refugees from Bosnia-

Herzegovina.
Sommaruga expressed satisfaction with his visit to Slovenia, the aim of which was to acquaint the Slovenians and Slovenian authorities with the efforts for revival of humanitarian principles. He also congratulated Slovenia on its signing the Geneva Convention.
Although Slovenia is fortunately not affected by the war, it is, as a signatory of the Geneva Convention, in terms of collective responsibility co-responsible for seeing to it that humanitarian principles in Bosnia-Herzegovina are ap-

Bake Sale
St. Mary (Collinwood) Altar Society is sponsoring a krofe and bake sale on Saturday, December 18 beginning at 9 a.m. in the school auditorium.

plied, Sommaruga said.
He further stated he admired the Slovenians being capable of creating its own country with such a small number of casualties during its brief war in June, 1991.
Authorities in Ljubljana say western insurance companies have taken a haphazard approach to risk assessment in Slovenia, with some companies refusing to insure cars entering the country and others demanding high premiums.

CHILD CARE
Child care needed in South East home, 40 hours week to care for 4 young children. Light housework and laundry involved. Must have drivers license. Optional to live in.
Call 382-4742

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available Throughout Lake County
944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

MANOS & LoCONTI
CO., L.P.A.

ATTORNEYS at LAW

Professional & Competent
Legal Services at Reasonable Rates

JOHN M. MANOS, ESQ.
DENNIS N. LoCONTI, ESQ.

Personal Injury • Malpractice
Divorce & Family Law • Wills
Criminal Defense • DUI
Discrimination • Products Liability
Business & Consumer Law

34950 Chardon Rd. Suite 206 • Willoughby Hills OH 44094
975-9700
WE ARE EXPERIENCED TRIAL LAWYERS

1 Realty One

Euclid
Charm! 4 Bdrm, 2.5 bath
Col, C/A, FR, newer roof.
\$124,900 VEENA BHUPALI
831-0210/999-2030
no.636666

LOOKING FOR TONY CARUSO?
WE FOUND HIM AT HIS

TONY'S OLD WORLD PLAZA BARBER SHOP

664 E. 185th

HAIRCUTS \$3.00
MON.-FRI.
7:30AM-5:30PM
SAT.
7:30AM-5:00PM
531-6517

MERRY CHRISTMAS and HAPPY NEW YEAR
DOROTHY FERRA
JOSEPH and BETTY FERRA
FRANK and CHARLOTTE FERRA

\$36.00 ad

Merry Christmas and Happy New Year

Your Name

Street Address and City

\$24.00 ad

Merry Christmas and Happy New Year

Your Name

Street Address and City

\$12.00 ad

Merry Christmas and Happy New Year

Your Name

Street Address and City

American Home Publishing Co.
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, OH 44103

Dear Sirs:

Enclosed is my check for _____ for a ☐ \$36.00 ad: ☐ \$24.00 ad; ☐ \$12.00 Christmas ad to appear in the Ameriška Domovina.

My name _____

My address _____

City and State _____

Call: (216) 431-0628 or fax it: 361-4088

Gateway GM Manor

Apartments

Located just off E. 200th Street and I-90 in Euclid, Ohio, Gateway Manor Apartments has ready access to major freeways, shopping malls and recreational facilities

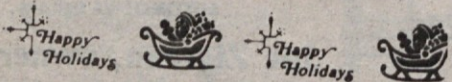
An apartment you can call home... with an independent life style and service

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

- Take a Closer Look at Euclid's Finest Senior Residence**
- Scheduled Transportation
 - All Electric Kitchens
 - Walk In Closet
 - Full Carpeting
 - Housekeeping
 - 24 Hour Security
 - Activity Room with Bacchi/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call
Florence Ross, Manager — or Nancy Ramey, Asst. Mgr.
4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119
(216) 383-1459

\$100 donation

A truly sincere Thank You to the American Slovene Club of Cleveland who donated \$100.00 to the Ameriška Domovina as a Christmas gift. They are a lovely and dignified group of Slovenian women of whom we are all justly proud, especially for their outstanding charitable works for all these many years!

In Memory

Hello! It's so nice to read all the Slovenian news. I really enjoy it; keep up the good work.

Enclosed is a check for subscription for 1994 and \$10.00 in memory of my husband, **Louis Mole**.

Mrs. Frances Mole
Cleveland, Ohio

Donations

Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:

Anne Parker, Euclid — \$10.00

Mrs. Mary Strazisar, Cleveland, in memory of husband, **Joseph** — \$10.00

Mr. Joseph Smolic, Euclid — \$25.00

Valentine Pfeifer, New Windsor, N.Y. — \$5.00

Mr. and Mrs. Karl Zorjan, Berwyn, Ill. — \$10.00

Mrs. Marie Bombach Dye, Detroit — \$5.00

Stanley Krulc, Euclid — \$5.00

Alojz Horvat, Berwyn, Ill. — \$5.00

Mrs. Mary Demsar, Canada — \$6.00

Pauline Lunder, Wickliffe, O., in memory of husband, **Joseph** — \$5.00

Mr. John J. Larish, Rochester, N.Y., in memory of Mother, **Frances Persin** — \$25.00

Mrs. Anica Kosir, Euclid, in memory of **Joseph Martincic** — \$10.00

Alexandria Musulin, Broadview Hts., O. — \$5.00

Stane Osenar, Willoughby Hills, O. — \$5.00

Daniel Kranjc, Willoughby Hills, O. — \$15.00

Stana Oven, Monterey, Calif. — \$15.00

Mirko Hrovat, Chesterland, O. — \$5.00

John Kosir, McMurray, Pa. — \$5.00

Frank Mejac, Milwaukee — \$10.00

Druzina Cekuta, Canada — \$20.00

Milan Zajec, Cleveland — \$5.00

Walter Majer, Cleveland — \$5.00

Jože Likozar, Highland Hts., O. — \$5.00

Lawrence Rozman, Richmond Hts., O. — \$5.00

Mary Klemencic, Cleveland, O. — \$5.00

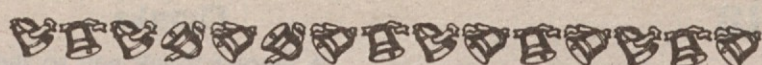
Ivana Kopec, Cleveland, in memory of husband, **Walter** — \$20.00

Victor Lamovec, Richmond Hts., O. — \$11.00

Franciska Jese, Canada — \$10.00

Frank Skvarca, Racine, Wis. — \$10.00

Koloman Grabar, Holley, NY — \$5.00

Happy holidays to all our
SLOVENIAN FRIENDS

from

Alex and Peter Paparizos

**Second Annual
NEW YEAR'S EVE GALA**

Join Us for an
Evening of Fine Dining
and Dancing in our
Executive Party Room
7 p.m. - 1 a.m.

OR

In Our 2 Dining Rooms • Lounge

We'll be serving:

Steaks • Lobster • Veal

• Prime Rib • Seafood

NEW YEAR'S EVE 11 am - 1 a.m

Our 6 rooms can accommodate
up to 575 people.
Private Rooms Available
for 30-175 guests. Reserve
now for Holidays or any special occasion

Visit the New Home
of

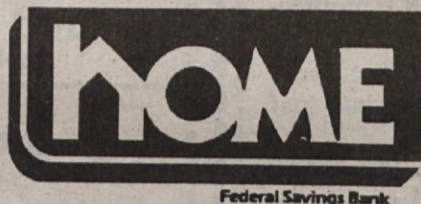
RESTAURANT

22305 Lakeshore Blvd., Euclid
(formerly Smith's)

731-1800

Check out this coupon!

Get \$10.00 and FREE Checking at:

798 E. 185 Street

Cleveland, OH 44119

529-3059

**Merry Christmas and
Happy New Year —
To All Our Customers
VISIT US SOON!**

**Your Manager
Rose Marie Balogh**

CLIP COUPON

Clip this coupon & bring it...HOME.

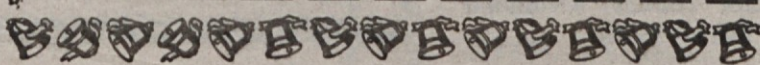
Bring this coupon to Home
and receive your \$10.00 bonus
to establish a banking
relationship that you will
enjoy for years to come.

Expires 6/30/93

FDIC Insured

HOME...The best place to bank.

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO**

Happy holiday season

Visit

Sheliga Drug

**6025 St. Clair Ave.
431-1035**

Daily 9 am - 8 pm, Sundays 9 am - 4 pm

Tom Srsen, Mgr.

*Merry Christmas
and Happy New Year*

**Charlie & Majda Loncar
Family**

31025 Miller Ave., Willoughby Hills, Ohio

*A Very Merry Christmas and
a Happy New Year from*

Jerry Sustarsic

Councilman-at-Large
City of Euclid

To all my Clients and Friends

Dr. Frank Mrsnik

JoAnn Bldg. E. 185 St.
Cleveland

CEBAR'S

595 E. 185th St.

Euclid, Ohio 44119 — 481-9509

**FISH FRIES Every Friday
— 15¢ Wings on Monday and Thursday
Chili on Tuesdays — Pork on Wednesdays**

SEASON'S GREETINGS

**Tony M., Rose, Tony F. Cvelbar
Frank J. Cebuly Sr.**

**Hansa Import House
and Travel Service**

*World Wide Selected Food and Gifts
— We have many imported items —
2717 Lorain Avenue
Cleveland, Ohio 44113 • 631-6585*

Why can so few North Americans describe Slovenia? Name its baroque capital, Ljubljana? Or even point to its location (just south of Austria) on a map? It might be because their neighbors haven't been there yet. Also, though air connections through major European cities via Adria Airways are established, direct transatlantic flights are not. But primarily, the Republic of Slovenia is simply too new to be widely known.

Background notes. Actually, you *did* know Slovenia in the pre-1991 period when it was one of the six federal republics comprising Yugoslavia. The parliament in Ljubljana proclaimed independence on June 25 of that year, when, after a few days of sporadic fighting which Slovenians like to call their Six-Day-War, the Yugoslav army withdrew.

The new land was left intact — buffered from the south by Croatia; bordered on the north, west and east by Austria, Italy and Hungary.

This one-time slice of the Hapsburg Empire has long looked to the West, as its citizens are eager to tell visitors. "Slovenia is a new country, not a part of Eastern Europe," says Daya Gacnik, sales manager of the Slovenia Tourist Office based in New York.

"We are Alpine, set between Austria and Italy." Admitted to the United Nations in May, 1992, Slovenia is one of five members of the Alpine Tourist Commission and has applied for membership in the European Travel Commission.

12-month season. "Slovenia is a country for all seasons and reasons," says Gacnik. "In summer, visitors can be hiking and enjoying other sports in the mountains and, in an hour or two, be down on the Adriatic coast.

Fall and spring are wonderful for spa visits and touring — through the shortened days of November can curtail extensive sightseeing, December is filled with holidays and festivals, and in winter, Slovenia is a nation on skis."

Getting there is quite easy. Adria Airways, the national carrier, offers scheduled service from major European cities. Trains connect Ljubljana with neighboring Austria and beyond and drivers have a choice of highways — one via a convenient alpine tunnel — or scenic byways. Most rental car companies still lack Slovenian outlets, so cars must normally be picked up within the country. Also, Slovenia isn't yet in the rail pass network, so you must add separate tickets. You can order these from Rail Europe at about \$10 for a trip from the Austrian border to Ljubljana, where rental cars can be picked up. — Alternately, English-speaking driver-guides are eager to show visitors around their country.

The Beauty of Bled. Probably the new nation's most

photographed destination, just 30 miles from the Austrian and Italian borders, is Bled. This hillside resort town surrounds a jewel of a lake, which in turn rings a wooded island dominated by a Baroque church. A cliff-top castle of the 11th century adds to the improbably scene, which attracted Emperor Franz Josef and Marshall Tito for annual visits and inspired Britain's last Duke of Kent to propose to Princess Marina on the spot.

Beyond scenic beauty and royal romance, the sporting life beckons. Lake Bled is the scene of international rowing championships in summer and skating competitions in winter.

Nine holes are being added to an 18-hole golf course; riding trails weave through surrounding woodlands; and some 40 tennis courts await players.

As for hotels, this isn't Hilton and Hyatt country. Instead, Bled offers a choice, from five stars (Relais et Chateaux' lakeside Vila Bled and SRS' hilltop Grand Hotel Toplice) to three.

Quiet capital. As a European city with the pace, perhaps, of the mid-20th century, the visitor's Ljubljana is a pleasant respite from more stressed-out urban scenes. Tourists like to walk — and drivers hate to hunt parking spaces — in its Baroque Old Town, a mellow quarter of narrow streets, unpretentious boutiques and summertime cultural performances and sidewalk cafes.

Other "musts" include the Art Nouveau Preseren Square, Town Hall with its sculpture fountain and more.

Slovenian architect Jozef Plečnik (1872-1957) enhanced the Baroque capital with parks, squares and his own buildings. Better known in the West for his work on Paris' Centre Pompidou, he contributed a summer theater, St. Michael's Church, attractive bridges over the Ljubljanica River and much more to the city's heritage. He also linked the Old Town with the new, and the 9th- to 12th-century castle, on a hilltop where Celts and Romans lived, via footpath to the city below.

Lipica and beyond. When the son of Austria's emperor Ferdinand decided in 1580 to found a stud farm to supply Vienna's Spanish Riding School, he chose Lipica in the green countryside in the empire's southern reaches. Through a northern farm was established and substituted in later centuries to populate the Austrian school, the tradition of the Lipizzaner horses holds, and the farm still sends its progeny around the world.

It now also features an exhibition hall for practice sessions and performances of the exacting dressage and carriage driving techniques; a center offering equestrian lessons for all levels, even dressage; a casino; and two hotels with conference and other facilities.

Non-riders can appreciate the incredible white horses and their black offspring as well as the pastoral scene just four miles from the Italian border. There's more — much more — to enjoy in Slovenia, the tourist office's Gacnik points out. She suggests spa and sports vacations in the mountains, visits to the dramatic Postojna Caves, farmhouse stays and vineyard tours, among other options.

From the November *Recommend* magazine. For more information about traveling to Slovenia contact our Slovenian travel agents who advertise in the American Home newspaper. — Hope to see you somewhere in Slovenia next summer — Jim.

Recipe

CRANBERRY-NUT BREAD

- 2 large oranges
- 2 cups all-purpose flour
- 3/4 cup sugar
- 1-1/2 teaspoons baking powder
- 1/2 teaspoon baking soda
- 1/2 teaspoon salt
- 2 tablespoons salad oil
- 1 egg
- 1-1/2 cups fresh or frozen cranberries, coarsely chopped
- 1/2 cup California walnuts, chopped

1 Day Ahead:
Preheat oven to 350°F. Grease 8-1/2" by 4-1/2" loaf pan. From oranges, grate 1 tablespoon peel and squeeze 3/4 cup juice; set aside.

2. In large bowl, mix flour, sugar, baking powder, baking soda and salt.

In medium bowl, beat oil, egg, and orange juice until blended; stir into flour mixture just until flour is moistened. Gently stir in cranberries, walnuts, and orange peel. Spoon batter evenly into loaf pan.

3. Bake 70 minutes or until a toothpick inserted into center of bread comes out clean. Cool bread in pan on wire rack 10 minutes. With sharp knife loosen bread from sides of pan then remove bread from pan.

Cool bread completely on wire rack. Makes 1 loaf or 12 servings.

Donations

- Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:
- Ivanka Urbanija, Maplewood, NJ — \$5.00
 - Francka Skulj, Canada — \$10.00
 - Ljudmila Bohinc, Cleveland — \$10.00
 - Anonymous, Mentor, O. — \$5.00
 - Jean Samsa, Cleveland — in memory of husband, John and granddaughter Shawna Mills Donis — \$20.00
 - Teresa Ferraccioli, Cleveland — \$5.00
 - Mr. and Mrs. Frank Shesek, South Holland, Ill. — \$5.00
 - Victor Tominc, Richmond Hts., OH — \$5.00

Thanks

A sincere thank you to the Tarok Card Club of Cleveland, Ohio who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

Coming Events...

- Sunday, Dec. 26**
Christmas Concert, 2:30 p.m. in St. Vitus church by 9:15 choir.
- Sunday, January 2**
Christmas Concert, 30 p.m. in St. Mary (Collinwood) church by the St. Vitus 9:15 choir.

Merry Christmas

Jakubs & Son Funeral Home

936 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 531-7770

GOLDEN RULE
Funeral Homes

Happy Holidays!

Euclid Ohio Beverage

635 E. 200 St., Euclid OH 44119

Come and visit us and choose from a large selection of imported wines. We also recommend our fine quality Ohio wines featuring Chalet Debonné of the Debevc family.

— THE BRIGGS FAMILY —

Merry Christmas and Happy New Year

The Jazbec and Leufkens Families
Solon — Lyndhurst — Mentor

P A T R I A

WORLD-WIDE SELECTED FOOD AND GIFTS

MANY SLOVENIAN IMPORTED ITEMS

794 E. 185 St. 531-6720

Merry Christmas and Happy New Year

Mildred Lonchar Family

21950 Ivan Avenue
Euclid, Ohio

Happy Holidays To All!

City of Cleveland
Office of the Council

GARY M. PAULENSKE
Councilman Ward 13

Cleveland City Council
Room 216 City Hall
601 Lakeside Avenue
Cleveland, Ohio 44114

City Hall: 664-2691
FAX: 664-3837
Residence: 391-4401

Vicki Kmet celebrates 85th birthday

On Sunday afternoon, December 5, loving friends and relatives of Victoria M. Kmet gathered at the Slovene Home for the Aged to help celebrate her 85th birthday.

The party was a surprise for Vicki. Some of those who attended are pictured here with Vicki.

First row (left to right) are

Olga (Belaj) Conway, Victoria, nieces Delores Mlachak and Barbara - Elsie Avenmavg and Vicki's 96 year-old sister Dorothy (Jaksic) Simens.

2nd row (left to right) niece Mary Alice Wright, Jane "Honey" Kramer, nephews Richard Jaksic and Robert Simens, Katherine Jaksic and Mary "Mitzi" Jerman.

Others who attended to share their best wishes with Vicki included Florence Jaksic, Joseph Avsec, Helen Urbas of Lorain, Ohio and nephew Joseph Urbas, Jr.

Name the wise men

Our reader Bill Tofant wonders how many A. H. subscribers can name the three Wise Men of the Christmas story?

The Answer: Baltazar, Melchior and Gaspar.

*Blagoslovljene Božične
Praznike in Srečno Novo Leto!*

**Season's
GREETINGS**

From the Travel Professionals at

Kollander World Travel

971 E. 185th St. • Cleveland, OH 44119
692-1000 • (800) 800-5981

**August & Maia Kollander
Michael & Anne Marie Benz
Tony Petkovsek, Tina Stepec
and Entire Staff**

NOSAN'S
HAPPY HOLIDAYS

Slovenian Home Bakery

361-1863 481-5670
Cleveland Euclid, Ohio

*Baked Fresh Daily
Assorted Slovenian Pastries,
Potica, Krofi, Flancate
and assorted Specialty
Breads, Strudels, 8-Grain,
Rye and Vienna, Hlebec,
Style Bread*

6413 St. Clair Ave. 567 E. 200 St.
361-1863 481-5670
Cleveland, Ohio Euclid, Ohio
Tues. thru Sat. Thurs thru Sat.
6 am to 4 pm 7 am to 4 pm

— HVALA LEPA —

Dennis Samsa
Professional Insurance Planning

Wishing you a
Merry Christmas
&

A Happy New Year!

to all our clients now and in the future
Thank you for your trust and confidence
Together we are building strength...
for yourself and America.

27801 Euclid Ave., Suite #450
Euclid, Ohio 44132
(216) 261-6592

**From Our Home to Your Home
Merry Christmas and
Happy New Year**

EAST 185th STREET OFFICE

798 East 185th Street • Cleveland, Ohio
529-3059

CORPORATE OFFICES

14650 Detroit Avenue • Lakewood, Oh.
226-0510

MADISON OFFICE

12222 Madison Avenue • Lakewood, Oh.
529-3041

METRO OFFICE

7470 Brookpark Road • Brooklyn, Oh.
529-3042

ROCKPORT OFFICE

19739 Center Ridge Road • Rocky River, Oh.
529-3043

WEST BAY PLAZA OFFICE

30020 Detroit Road • Westlake, Oh.
529-3044

LAKEWOOD CENTER OFFICE

14650 Detroit Avenue • Lakewood, Oh.
529-3045

RICHMOND OFFICE

3401 Richmond Road • Beachwood, Oh.
529-3047

S.O.M. OFFICE

789 S.O.M. Center Road • Mayfield Village, Oh.
529-3050

CEDAR CENTER OFFICE

2175 Warrensville Center Road
University Heights, Oh.
529-3008

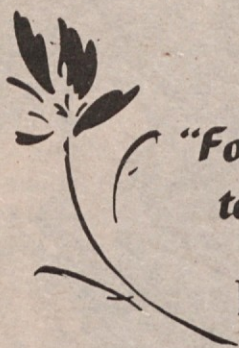
Federal Savings Bank

FDIC Insured

Vesele Božične Praznike in Srečno Novo Leto

Merry Christmas and
Happy New Year

*"For those who wish
to send the very best"*

BIG BOUQUET
FLORIST

480 East 200 Street · Euclid, Ohio 44119

PHONE 486-4343 or FLO-WERS

Happy New Year
Mrs. Dorothy
URBANCICH

Euclid, Ohio

Merry Christmas
and Happy New Year

St. Vitus Post
1655 Catholic
War Veterans

Merry Christmas
and Happy New Year!

Slovenian Sausages —
Cooked and Raw Zelodec —
— R E P A —
Rice and Blood Sausages —

WE ALSO HAVE COTTAGE HAM
AND HOME MADE SALAMI, ŠUNKA,
HOME MADE SAUERKRAUT
HAMS — BONELESS, SEMI and OLD FASHIONED
WHOLE — PORK LOINS Whole or Sliced

• POTICA & STRUDEL •

R & D Sausage Co.
15714 Waterloo - Cleveland
Phone 692-1832

Joseph Zuzak — Owner

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Lodge No. 6 AMLA
"Slovenski Dom"
Officers and Members

Suzanne Vadnal
is tops, again

Congratulations to Suzanne Vadnal, Common Pleas Court reporter, who for the second year in a row won the state court reporter's top honors with 280 words per minute with 95% accuracy.

Sue's father is Richie Vadnal of the famous Vadnal polka family and wife, Elaine. Suzanne's lawyer brother, Richard, won the councilman-at-large election in Euclid last month.

Did You Know...

- Twelve percent of the U.S. Gross National Product comes from the health care industry. This is up from five percent in 1960 and eight percent in 1975.

- The substance in poison ivy that produces rash and irritation can also be found in cashew shells and mango rinds. People with sensitive skin can be affected by small amounts of this irritant.

- The Hershey Food Corporation has created a chocolate bar that can stay "solid" in heat as high as 140 degrees Fahrenheit. It was given to troops during the Gulf War and has since been dubbed the "Desert Bar."

- If you run on slanted surfaces, you may increase your risk of injury by altering the biomechanics of your stride. Stay on level ground as much as possible, and if you run on uneven ground, reverse direction to avoid an imbalance.

- There are almost fifty-thousand 100+ year-olds living in America today. Expect the number to double by the year 2000.

Donations

Thanks to the following for
their donations to the
Ameriška Domovina:

Rudy Knez, Cleveland — \$5.00
Steve Shimits, Worthington, Ohio — \$5.00
Vincent Lauter, Barberton, Ohio — \$10.00
Frances Mavko, Marblehead, Mass. — \$10.00
Ivan Berlec, So. Euclid, O. — \$15.00
Antonia Erdani, Euclid, O., \$5.00

Vladimir Pregelj, Washington, D.C. — \$10.00
Marijan Merala, Davis, Calif. — \$25.00
Ivan Boh, Worthington, Ohio — \$10.00
Jo Randlett, Sterling Hts., Mich. — \$25.00
Maria Sturm, Berkeley, Calif. — \$7.00
Milan Pavlovic, Euclid, O. — \$5.00

Frank Sega, Willoughby Hills, O. — \$5.00
Joe Petric, Euclid, O. — \$5.00

Mrs. John Ambrozic, Canada — \$20.00
Geni Robben, Cape Coral, Fla. — \$10.00
Mrs. John Skrabec, Euclid, O. — \$20.00

May the Peace, Love and Joy
of the Christmas Season
Remain in your hearts
throughout the year.

Jim, Madeline
and James V. Debevec, II

Vesele Božične in Srečno Novo Leto
Merry Christmas and Happy New Year

Mihelin
Travel Bureau

"FOR ALL YOUR TRAVEL NEEDS"
4118 St. Clair Ave. Cleveland, OH 44103
Phone (216) 431-5710

Frank and Chris Mihelin — Owners

LONGAR'S MARKET

Merry Christmas and a Happy New Year

4030 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Open Daily 7:00 a.m. to 7:30 p.m.
Mrs. Longar, son Francis,
and granddaughter Margaret

486-7979

481-4544

Razinger Auto Rental
Hearse, Limousine and Removal Service
Rudolph F. Razinger, President

131 East 194 St. — Euclid, Ohio 44119

Best Wishes for the Holiday Season

Merry Christmas
and

A Happy New Year
Tony & Betty
Grdina

MERRY CHRISTMAS

American-Slovenian
Remodeling Company

Residential, Commercial Remodeling of Bath-
rooms, Kitchens, Rec. Rooms, Garages, Dry
Wall, Windows, Doors, Glass Block Basement
Windows.

Free Estimates — No Job Too Small

Call J. STREKAL at 692-1020

CARPENTRY PLUS ELECTRICAL-PLUMBING

James A.
SLAPNIK, Jr.
FLORIST-CVETLIČAR

650 E. 185 St.

531-7887

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS
SEASON AND HAPPY NEW YEAR.

Merry Christmas and a Happy New Year

FROM

Louis Slapnik & Son, FLORISTS

431-1126 — 391-2134

POINSETTIA'S

We can supply you with all your Christmas Needs:
Greeting Cards, potted plants, gifts, etc.

City & Suburban deliveries, Master & Visa cards accepted

MERRY CHRISTMAS AND
HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR
CUSTOMERS AND FRIENDS

• STORE OPEN 24 HOURS •

55th/St. Clair

Auto Care Service Center

Complete Mechanical Repair

— Towing —

Phone: 361-4697

5505 St. Clair Avenue

— Ohio Lottery Tickets Sold Here —

FRANK GRUBISA Cleveland, Ohio 44103

MERRY CHRISTMAS AND HAPPY NEW YEAR

From the employees of:

EUCLID FOREIGN MOTORS INC.

SWEDISH STEEL RADIAL TIRES
CONTINENTAL RADIAL TIRES

19901 - 20020 St. Clair Ave.

Phone: 481-6106 — 481-9200

SEASON'S

GREETINGS

from

D J Hairlines

MANICURING — SCULPTURED NAILS

624 E. 222 St., Euclid, Ohio — 261-6065

6128 Glass Avenue

Cleveland, Ohio

431-8998

Open Tues., Wed., Sat. — 9-6

Thurs., Fri. — 9-9

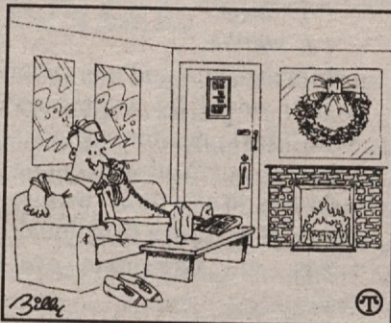
Merry Christmas and
Best Wishes To All

Miss Alice Struna

1 Gateway Dr., Unit 223, Euclid, Ohio 44119

Phone Home For Free For The Holidays

(NAPS)—For many travelers, if being home for the holidays is not possible, calling home may be the next best thing—especially if it's free.

Free long-distance phone calls—up to \$10 per stay, applicable to calls charged to the room—are what the nation's 183 Residence Inn by Marriott hotels are offering guests who pay for their stay with the American Express Card between November 24, 1993 and January 2, 1994. Special holiday rates, ranging from \$39 to \$79, are also available between November 24, 1993 and January 16, 1994 at participating hotels.

All Residence Inn hotels offer spacious suites, each featuring a fully-equipped kitchen and many including fireplaces. Complimentary daily continental breakfast and weekday hospitality hours are standard, as is free grocery shopping service. For reservations and information, call (800) 331-3131.

St. Vitus Centennial Plates are perfect gift

For 100 years St. Vitus parish has served the spiritual, educational, cultural, and social needs of thousands of persons and families.

In recognition of the Centennial year, a permanent reminder of this important occasion is available to the public at large.

This reminder is the St. Vitus Centennial Plate. The parish has ordered a special plate with 24-karat gold edging centered with the famous portrait of St. Vitus Church.

Approximately only 100 such plates are still available. The cost of the place is only \$30.00.

MERRY CHRISTMAS AND
A HAPPY NEW YEAR

BRICKMAN & SONS 481-5277

Merry Christmas and
Happy New Year

AMERICAN SLOVENE CLUB

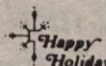
Best Wishes for a Joyous Holiday Season

Emilee Beauty Salon

6412 St. Clair Ave. — Cleveland, Ohio

Phone — 431-6224

Emilee Jenko — Owner

Merry Christmas
and
Happy New Year

Mrs. S. (Alice) Opalich

1107 Pine Lane, S.W. H-4
Cape Coral, Fla 33991

Tony

Petkousek's

Broadcast Studio

WELW - 1330 AM
Daily Polka Radio
3:30 - 5 p.m.

WCPN - 90.3 FM
Sundays Noon till 1:00 pm

(KOLLANDER POLKA TOUR HEADQUARTERS)

971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

TONY PETKOVSEK • CO HOST— JOEY TOMSICK • Featuring— ALICE KUJAR & DUKE MARSIC

(216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

MERRY CHRISTMAS - HAPPY NEW YEAR

Bill's Automatic Transmission Service

Automatic Transmission Specialists
4 Speed Differential Clutch

Hydraulic — Ultramatic — Dynaflo —
Power Glide — Power Flite — Fordomatic —
Turbo-Glide — Jet-Away

Bill Modic, 1311 East 55th Street, Cleveland 44103
391-9188

Merry Christmas

**FEDERATION
OF SLOVENIAN
NATIONAL
HOMES**

President: Helen Konkoy
First Vice Pres.: Rosemary Toth
Second Vice Pres.: Patricia Ipavec Clark
Financial Secretary: John Jackson
Recording Secretary: Helen Urbas
Corresponding Secretary: Celeste Frollo
Executive Secretary: Joseph Petric, Jr.
Co-Historian: John Habat
Auditors: William Warmuth, Charles Femec,
Jeanne Fabian
Legal Advisor: Charles Ipavec

**VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE**

*Merry Christmas and
Happy New Year to All Our
Relatives and Dear Friends
and Neighbors*

The Petric Family

Mary, Jo-Ann, Joe
and
Chanee

*Merry Christmas
from the Law Offices of*

**Paul J. Hribar,
Joyce Ann Hribar,
And Associates**

HAPPY HOLIDAYS
S. G. CAFINI D.P.M.
ST. CLAIR FOOT CARE — 881-441
6131 St. Clair Ave. (Corner E. 62 & St. Clair)

SLOVENIAN OVEN-BAKED FLANCETE — or (Angel Wings)

*This was a first-place prize
winning recipe at the Slovenian
Bake-off.*

*1/2 lb. margarine
2-1/4 c. flour
2 egg yolks
1/2 c. sour cream
1 T. sugar
1 t. vanilla*

Mix the flour and margarine
as you would for a pie crust.
With a fork, mix the egg yolks,
sugar, sour cream and vanilla.
Add this to the flour mixture.
Mix well to form a firm dough.
Cover and refrigerate over-
night.

Next day, cut the dough into
4 parts. Roll out one part at a
time. Roll very thin on lightly
floured bread board. Cut into
2-inch squares and then cut a
slot in the center of each.

Bake on an ungreased
cookie sheet at 350 degrees for
10-12 minutes, or until very
lightly browned at the edges.
Remove from oven and
sprinkle with powdered sugar
when cold.

Makes 60-70 angel wings.

To All Our Customers & Friends:

Happy New Year 1994

Electric Motor Repair

**Drago Prelog
Horst Kincher**
17616 S. Waterloo Road
Cleveland, OH 44119
— 531-5995 —

*Merry Christmas to all our relatives
and friends in Slovenia, USA and Canada
Vesele božične praznike in srečno novo leto
želita vsem sorodnikom, prijateljem in znancem*

MARIA and ANNA LUNDER

1150 E. 60 St., Cleveland, Ohio

Merry Christmas from

Faulhaber Funeral Service Don Faulhaber Funeral Director

Grdina Faulhaber Funeral Services

17010 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110
531-6300

Faulhaber Funeral Services

13955 State Road — North Royalton, Ohio 44133
237-7921

Faulhaber Funeral Home

6953 W. 130th St. — Cleveland, Ohio 44130
842-0456

Faulhaber Funeral Home

7915 Broadview Rd. — Cleveland, Ohio 44147
526-7315

VESTI IZ SLOVENIJE

Milan Kučan kritičen do predlaganega obrambnega zakona — Janez Janša presenečen nad »novim« kritiziranjem

Pretekli teden je predsednik Slovenije Milan Kučan, ki je po ustavi vrhovni poveljnik obrambnih sil, objavil dolgo vrsto pripomb na račun od slovenske vlade predlaganega osnutka zakona o obrambi. Omenjeni zakon ima namen pač v okviru ustave določiti pristojnosti tako predsednika republike kot vrhovnega poveljnika obrambnih sil kot pristojnosti vlade oz. obrambnega ministra in drugih ministrov.

Poročilo v *Slovenecu* 7. decembra pojasni Kučanovo stališče takole: »Kučan predlaga, naj zakon določi pristojnost in naloge v verigi poveljevanja in predsedniku republike omogoči prenesti opravljanje nekaterih zadev na načelnika generalštaba. Ta naj bi z drugimi poveljniki tudi vojaško poveljeval, bil pa bi vojaško podrejen predsedniku republike kot vrhovnemu poveljniku. Po Kučanovem predlogu bi predsednik republike lahko prenesel nekatere zadeve vodenja na ministra za obrambo. (Sedanji predlog bi vodenje v celoti prenesel na obrambnega ministra.) V svojem mnenju je Kučan še zapisal, da je treba spremeniti veljavno ustavo, če želi državni zbor poveljevanje, nadzor nad njim in vodenje obrambnih sil urediti drugače, kot je predlagal on.«

Gre tu predvsem za znano Kučanovo potezo, povečevati ob vsaki priložnosti pristojnosti svojega urada oz. funkcije kot predsednika vlade. Že dalj časa sta zaradi tega in tudi zaradi splošnega političnega razhajanja močno sprta Kučan in Janez Janša. (O Janševih splošnih pogledih pove veliko pogovor, ki ga je z njim imel sodelavec *Družine* Franci Petrič. Tekst se prične na str. 16, op. ur.) Janša je o Kučanovem stališču za *Slovenca* izjavil:

»Mnenje predsednika države me prese- neča. Zakon smo, preden ga je sprejela vlada in preden je šel v parlamentarni postopek, usklajevali s predsednikom osebno oziroma z njegovim uradom. Večino njegovih pripomb je vlada že upoštevala. Ukladili smo se v vsem, razen v eni točki, zdaj pa jih našteva skoraj dvajset. Sistem pristojnosti, ki ga predlaga, je tak, kot ga je imelo predsed-

stvo SFRJ. Takega nima nobena država s parlamentarno demokracijo.«

Naslednji dan, poprejšnji torek, je Janša podrobneje seznanil novinarje s poskusi vlade že poleti, da bi s Kučanom uskladila gledanje na zakon o obrambi. Ponovil je svojo trditev, da želi Kučan povrnitev na prakso na tem področju na izkušnje iz bivše SFRJ. Spor glede obrambne ureditve je naj-novejši dokaz o še nejasni razporeditvi moči v slovenskem političnem sistemu med funkcijo predsednika republike in pristojnostmi oziroma močmi vlade. Radi tega pomembnost spora presega sicer tudi v zadevi prisotna politično-osebna razhajanja med Kučanom in Janšo.

Vlada bo morda le začela zakonski pregon primerov nepravilnega lastninjenja

V gospodarskem prestrukturiranju iz družbenega v dejansko privatno lastninjenje je v Sloveniji prišlo oziroma še prihaja do številnih nepravilnosti. To je že dalj časa znano, vendar vlada oz. oblast še ni podvzela odločnejših ukrepov, da bi temu napravila konec, že izvršene nepravilnosti pa preganjala. Pretekli četrtek je pa vlada temeljito razpravljala o lastninjenju, na tiskovni konferenci je notranji minister Ivan Bizjak (SKD) povedal, da je njegovo ministrstvo doslej podalo več kot 80 ovadb v zvezi z nepravilnostmi v postopkih lastninjenja in oškodovanjem družbenega premoženja.

Vida Kocjan poroča v *Slovenecu* 10. decembra dalje: »Ministrstvo za pravosodje pa je dalo 38 ovadb zoper 70 oseb za 66 kaznivih dejanj. Javno pravobranilstvo je podalo še 28 dodatnih civilnih ovadb. Sodišča bodo te zadeve obravnavala prednostno, saj so za vse ovadbe že razpisane glavne obravnave.

Po sprejemu zakona o davku na dobiček pravnih oseb bo SDK (= Služba družbenega knjigovodstva, op. ur.) lahko nadzorovala tudi podjetja v tujini. Ministrstvo za pravosodje še nima seznama podjetij, ustanovljenih v tujini (katerih lastniki ali solastniki so slovenski državljani), saj še vedno ni prejelo uradnih odgovorov tujih vlad.«

Nove delnice za Krekovo banko

Krekova banka bo kmalu začela prodajati novo serijo 50.000 delnic. Tržna vrednost delnice bo med 18 in 19 tisoč tolarjev.

Iz Clevelanda in okolice

Božičnica—

Društvo SPB prireja tradicionalno slovensko božičnico to nedeljo popoldne ob 2.30, v avditoriju Sv. Vida. Člani in prijatelji prav lepo vabljeni.

Skupna božičnica—

Društva Korotan, Kres, Fantje na vasi in Lilija priredijo svojo tradicionalno božičnico prav tako to nedeljo, vendar ob 5. pop. in sicer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vabljeni so vsi člani in seveda njih družine. Gospodinje so naprošene za pecivo.

Prodaja peciva—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete ima prodajo krof-fov in peciva to soboto, to od 9. dop. dalje, v šolski dvorani.

Letna seja—

Društvo Ribnica št. 12 ADZ ima letno sejo z božičnico to nedeljo pop. ob dveh, na domu predsednika Louisa Šilca na 30417 Oakdale Rd. Člani lepo vabljeni.

Kadilo—

Za božično kajenje doma ima Slovenska pisarna na razpolago kadilo, ki ga lahko dobite vsak dan od 1. pop. dalje, v soboto in nedeljo pa od 9.30 dop. dalje, v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave. Vhod pri zadnjih vratih. Zavojček stane \$1.

V Rožmanov sklad—

Za študente, ki so v oskrbi Mohorjevih domov, so darovali: \$25 ga. Josephine Kastigar, v spomin na moža Franka ob 4. obletnici smrti. V spomin na pok. Viktorja Modic sta darovala po \$10 g. Janez Pičman in ga. Ljudmila Bohinc. Ga. Anica Tushar, Gilbert, Minn., je darovala \$10, v spomin na škofa Gregorija Rožmana. Darovalcem se lepo zahvaljuje poverjenik Mohorjeve J. Prosen.

Korotanova silvestrovanje—

Vstopnice za Korotanova silvestrovanje, ki bo v Slovenskem odmu na Holmes Ave., lahko rezervirate, če pokličete g. Janeza Nemca na 541-7243. Pričetek serviranja večerje ob sedmi uri, po polnoči tudi zajtrk. Igra Alpski sekstet. Cena vstopnici: \$30. Vsi prav lepo vabljeni!

Božičnica lepo uspela—

Preteklo nedeljo je v SND na St. Clairju prišlo skoro 800 otrok, z njimi najmanj toliko staršev, starih staršev in drugih odraslih, to na letno ADZ božičnico za mlado članstvo. Dvorana je bila krasno okrašena, razpoloženje je bilo nad vse veselo. Vsak otrok je prejel od ADZ za njegovo oz. njeno starost primerno igralko. Gre za največjo tovrstno prireditev v sploh vsej slovensko ameriški skupnosti.

Bralcem—

Prihodnji teden bomo zaradi bližajočega božiča Ameriško Domovino natisnili že v sredo, torej dan prej. To v želji, da jo bo večina bralcev prejela že pred božičem. Tisti, ki bodo želeli imeti dopis ali krajšo vest objavljen v tej številki, ga morajo dostaviti vsaj do torka dopoldne (za mestne novice tudi do 7h zjutraj v sredo).

Dalje, AD ne bo izšla v tednu med božičem in novoletnim dnevom (torej AD 30. decembra ne bo), prva številka v novem letu 1994 pa bo redno izšla v četrtek, 6. januarja.

Vrnil se je iz Slovenije—

Ta teden se je iz daljšega obiska Slovenije, med katerim je predaval na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, vrnil častni konzul RSlovenije v Clevelandu dr. Karl Bonutti. Poleg predavanj je imel številna srečanja in pogovore z mnogimi vodilnimi osebami tako v političnem kot znanstvenem življenju.

Vsakoletna božičnica—

To soboto opoldne se bodo v Hofbrau Hausu zbrali člani Ameriškega narodnostnega gibanja, ki mu še vedno načeljuje tudi še vedno kar čvrst bivši clevelandski župan Ralph Perk. Letos bo organizacija počastila tri duhovnike, ki so mnoga leta sodelovali v gibanju.

Lepa podpora—

G. Frank Pollak in žena, ki živita v Atlanti, Ga., sta darovala \$100 v podporo našemu listu, obenem pa je g. Pollak poslal dopis o smrti njegovega brata, ki ga objavljamo v današnji številki. Hvala lepa za podporo!

Spominski dar—

G. Louis in ga. Mollie Jurecic, Lyndhurst, Ohio, sta darovala \$50 v podporo listu, v spomin na hčerko Tereso. Najlepša hvala!

Božični darovi—

Oltarno društvo sv. Vida je našemu listu ob božiču poklonilo \$60. Tabor DSPB Cleveland je ob tem letnem času daroval v isti namen \$50. Prav tako je za božič Taroški klub v Clevelandu Ameriški Domovini daroval \$25. Vsem organizacijam za njih podporo in naklonjenost iskrena hvala.

V tiskovni sklad—

Robert in Elaine Debevec, Madison, O., sta darovala \$26 za naš tiskovni sklad.

G. in ga. Frank Zalar, Richmond Hts., O., sta poklonila \$11.

Darovalcem se najlepše zahvalimo!

Podpirajmo slovensko-ameriško skupnost!

»Naj bodo tu prijazni ljudje!«

Petkov večer, 3. decembra, ni bil le medijski in družabni dogodek, ko je tudi Ljubljana, kot več nekdanjih socialističnih mest v vzhodni Evropi, dobila McDonald'sovo restavracijo, ampak priložnost za božji blagoslov Plaustinerjevi družini in tej njihovi ustanovi v središču Ljubljane, kjer bo marsikdo deležen hitrega toplega prigrizka in napitka. Nadškof Šuštar je tako, kot so storili na Dunaju, v Pragi in drugod, na željo lastnikov blagoslovil novo restavracijo in pri tem zaželel, da bi vsi, ki bodo prišli sem na prigrizek, bili deležni prijazne besede in dobrega okrepčila. Po odprtju pa je bil skupaj z županom Strgarjem in dr. Benedikovo deležen prvega velikega hamburgerja.

FRANCI PETRIČ

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088

Published every Thursday

No. 49

Thursday, December 16, 1993

Slovenski Božič

Kaj pa je slovenski božič, kakšna je slovenska božična noč? Je slovenski božič kaj drugačen od božiča drugih narodov, oziroma načina kako druge narodnosti praznujejo božič? O, brez dvoma, boste rekli. Slovenci se odlikujemo po svoji božični pesmi, ki tako pristrčno, iskreno in milo zveni v naših cerkvah, naših domovih in še kje. Odlikuje se po svojih enkratnih in predvsem svojiskih navadah in običajih: poznamo kolednike, poprtnjak, blagoslov in kajenje hiše, umivanje, molutev, skupen odhod k polnočnici in še in še. Zares Slovenci poznamo čisto svojski božič, ki nas naravnost odlikuje, zlasti če se pri tem samo malo sprehodimo po različnih slovenskih pokrajinah, kjer bomo nepričakovano našli neprecenljivo bogastvo praznovanja božične noči, božičnega večera.

Poleg zunanjega blišča pa Slovence predvsem odlikuje globoka in iskrena vera, da je božična noč, noč radostnega, odrešenjskega sporočila miru in novega življenja. Skozi stoletja je bila ta vesela novica božične noči osnova upanja malemu, zatiranemu slovenskemu narodu. V božični noči so Slovenci potujčeni od vseh mogočih sosedov, doživljali radostno sporočilo betlehemskih pastirjev, ki jih je dvigala iz težkega vsakdana in jim vlivala upanje, da so zmogli. Vera v novorojenega Odrešenika, vest, da je v božični noči Bog postal naš brat, jih je krepila ter jim dajala novega zagona njihovim bolečim in razvrvanim dušam. Ob jaslicah so se počutili svobodne, Novorojenca jim je prinašal mir v njihov od potujčevanja skleči svet.

Nič čudnega torej, da so naši pradedje izoblikovali tako svojsko praznovanje božiča, ki so ga vedno praznovali. Naj so viharji potujčevanja še tako jezno zavijali okrog revnih koč slovenskih domačij, božič so naši pradedje praznovali, ker je bil vrisan v njihovih srcih; postavili so jaslice, postavili božično drevo ter molili k Novorojenemu.

Tudi tedaj, ko so se po zraku sprehajali jekleni ptiči, ki so oznanjali smrt in so švigale krogle, ki so prinašale grozo in strah ter ko so bila taborišča in lagerji prepolni človeške bolečine, ni bil božič nikoli pozabljen.

In pozabljen ni danes, ko nam je lepše. Naš božič je res zelo drugačen, vendar še vedno ga praznujemo z vso iskrenostjo, globoko vero in radostnim upanjem. Predvsem pa je božič postal še bolj družinski praznik, praznik praznovanja družine, ki si z iskrenimi očmi vošči nov začetek, novi

MAKS MILANEZ:

Marjana Lipovšek — med svojimi

CHICAGO, Ill. - Ta zgodaj napovedana naša operna pevka svetovnega slovesa je bila poklicana v New York in v Washington, da bi sodelovala z Berlinsko filharmonijo (dirigent Claudio Abbado) kot Wagnerjeva Fricka v muzični drami Walküre in sicer v celotni seriji teh znamenitih predstav. Časopisje jo tukaj zelo ugodno ocenjuje.

Kot bi ji bilo to premalo, smo jo pocuknili za rokav in jo zvabili medse, v avditorij Roosevelt University. Prav »skromno« prošnjo smo imeli: da bi nas seznanila s tekočo deklamacijsko in vokalno poezijo v Sloveniji. Ne vemo, kdo drugi bi odgovoril na to vprašanje bolj strnjeno in odgovorno.

K sreči smo imeli svojega poslanca v tej zadevi, namreč go. Ludmilo Lazar, profesorico klavirja na tem učilišču. Ona jo je prepričala, da ji bomo za vsak slovenski odtonek posebej hvaležni. Ponudila ji je celo svojo klavirsko spremljavo za naše moderne pesmi, kar je izredno zahtevno in lahko to opravi samo prvo vrstna sila. To je najbrž pretegnilo v našo korist; za nas tandemska pridobitev! In še: Prostovoljni prispevki udeležencev bodo poživeli gradnjo Kulturnega centra v Lemontu.

Spored

V soboto, 4. decembra popoldne, smo prisluhnili tej dvojni poeziji. Njen prvi del je vseboval moderno liriko. Pre-

Premislila je

GIRARD, O. - Po težki boleznini je 26. novembra v Illinoisu umrla Angela Mavec, p.d. Mavčeva mama. Le par tednov ji je manjkalo, da bi izpolnila 89 let. Bila je poštena žena in skrbna, dobra mama in stara mama. Bila je članica KSKJ in članica Oltarnega društva pri Sv. Štefanu.

Tukaj zapušča hčeri Danico in Štefi, sinova Jožeta in Marjana, 8 vnukov in 16 pravnukov.

Pogreb je bil 30. novembra. Lepo slovensko sv. mašo je imel p. Kalist Langerholz, prisostoval je p. dr. Vendelin Špendov. Krsto so nosili vsi vnuki.

Veliko ljudi-prijateljev je pok. spremilo na njeni zadnji poti. Vsem se pristrčno zahvalimo. Enako hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, rože, in jo obiskali v pogrebem zavodu. Bog vam vsem plačaj!

In Bog ji bodi pravičen Sodnik. Ostala nam bo v lepem spominu.

Jože Šenk

brani sta dve pesmi Toneta Kuntnerja (Mrtva zemlja, Jaz Te imenujem mati), ki že z naslovom odsevata globokost. Pesnik Tone Pavček pa je ločeno predstavljen, najprej z romantično idilo Ljubezenska uspavanka, in pri koncu še s pesmijo Jablana iz zbirke Sanje živijo dalje.

Medvojni junak France Balantič (mučeniške smrti) se nam je predstavil s svojim parom: Muževna steblika (senzualna) in Umirajoča sla (kot bi bil slutil svoj tragičen izhod). Tudi Janez Menart je dal slišati svojo duhovito zbadljivko Menjave. Bral je Andrej Remec. Na sporedu smo imeli še Pisma in Blodne sanje od Alojza Gradnika.

Glasbeni »pogovor«

Sledil je vokalni del z vrhunskim petjem Marjane Lipovškove in sicer: Beli oblaki in Vizija, od čislana Lucijana Marije Škerjanca, ter še neke znane: Moj očka so mi rekli, Sem mislil snoč na vas iti, Meglice dol' padajo, in belokranjsko Točila je čarne vince. Vse te štiri pesmi je priredil Marjanin oče Marjan Lipovšek. Njegov vpliv na razvoj darovite hčere smo omenili v A.D. z dne 28. oktobra. Glasbene spremljave s klavirjem je dodajala neštete finese oziroma izpopolnitve.

To je bilo vse; občinstvu seveda premalo, pa je skušalo s ploskanjem izvabiti več. Ga. Marjana je privolila v en dodatek in sicer narodno »Kaj bi jaz tebi dal«, a Ludmila je navdušeno pritrdila. Daljnje izklicanje ni hasnilo kljub dobremu razpoloženju ugle dne izvajalke; raje je stopila med ljudi, ki so jo obsuli s čestitkami in številnimi vprašanji. Pri tem se je seznanila z našimi vidnejšimi aktivisti.

Desna roka ji je bila vseskozi skrbna sodelavka Corinne Leskovar, poleg sotrudnika Andreja Remca. Oba sta že v uvodu nagovorila slušatelje in poudarila pomen te prireditve. V narodni noši se je predstavila Suzana Rigler, nedavna »Slovenska gospodična«, ter Martin Puc in Mateja Schuck, a za telesna krepila so poskrbele številne dobrote gospe. Izvrstno so se ujemale, kajti so bila vsa obilna sladila tako mikavno razvrščena, da so privabila malone vsakogar k samopostrežbi. To je oživelo pogovore pred razhodom.

Sklep

Redko imamo podobno prilžnost, saj skoraj nimamo dostopa do sodobnih predstavnikov glasbene umetnosti. Zadovoljujemo se z nižjo stop-

njo razvoja. To se pozna v vseh smereh. Glasbeni doseg ge. Lipovškove je zgledno visok, njen srebrni mezzosopran nenavadno prijeten in njena tehnika nadvse poučna. Zajeli smo prepričevalne izraze, duševne in glasovne, z izrednimi poudarki in prelivu, ki jih sami redko razvijemo do najprijetnejše ravni. Naše solistke so gotovo čutile, v čem je treba posnemati imenitno izvajalko; le škoda, da ni bilo daljše prilžnosti za vpivanje teh umetniških sokov...

Enako nas je navdušila domačinka ga. Ludmila, ki bi jo mi rabili neštetokrat. Koliko ji želimo svetlih dni na umetniškem polju, toliko tudi pogrešamo njene pozornosti za naša prizadevanja. Saj si gotovo želi hvaležnih naslednic in posnemalk, ki bodo pričale o njenem bogatem horizontu in vdani naklonjenosti tej odmaknjeni, vendar goreči Sloveniji.

Dr. Teodor Postel, Bogdan Radica umrla

Iz pisma dr. Jožeta Velikonja:

V Delu od 9. novembra berem, da je v Bologni 19. oktobra 1993 umrl dr. Teodor Postel (Theodoro Postelli). Dr. Postel je bil rojen v Lokavcu pri Ajdovščini. Študentje, ki so študirali v Bologni po vojni, so bili deležni njegove podpore. S svojim delom kot kardiolog na bolonjski univerzi se je povzpел med vrhunske medicinske znanstvenike v Italiji. Vse življenje je skrbno sledil dogodkom v Sloveniji, posebno svoje rodne Primorske.

V New York Timesu 9. decembra berem, da je v nedeljo, 5. decembra, v New Yorku v 89. letu starosti umrl hrvaški pisec Bogdan Radica. Med Slovenci je Bogdan Radica poznan posebno zato, ker je med vojno vodil jugoslovanski informacijski urad v New Yorku in imel ob tem dobre stike z Louisom Adamičem. Bil je vse življenje odločen zagovornik hrvaških interesov.

Vse življenje je skrbno sledil slovenskemu kulturnemu življenju doma in v emigraciji ter je o njem poročal v *Hrvatski Reviji*. Slovenci po svetu smo ga šteli med svoje iskrene prijatelje. Ponovno je sodeloval na simpozijih Društva za slovenske študije, predvsem z referati o svojih stikih z Adamičem.

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Anton M. LAVRISHA

Attorney-at-Law

(Odvetnik)

18975 Villaview Road
at Neff

692-1172

Complete Legal Services

dan življenja, pokloni darilo upanja, ljubezni in odrešenjske vesti. Drug ob drugem doživljamo uredništev božične skrivnosti; v žarečih obrazih na polnočnico razbiramo upanje v prihodnost; ob nežnih otrocih radostno vest, da slovenstvo še živi; ob pesmi in molitvi sporočilo, da smo ohranili vero; ob voščilih, da znamo smelo zaorati vedno novo ledino. Da, božič je zares slovenski praznik!

Ave Maria, dec. 1993

Odbor Štajerskega kluba

ŽELI SVOJIM ČLANOM, ROJAKOM
IN PRIJATELJEM KLUBA, VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE TER SREČNO NOVO LETO!

TUDI KANADSKE
PRIJATELJE POZDRAVLJAMO

Vsem prijateljem in znancem želimo

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

Frank in Danica Chemas

1025 E. 62 St. — Cleveland, Ohio

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

*Oh, come, my Jesus, come to me,
Oh come, my King, and never part,
Oh come and share eternally
The love that grows within my heart!*

(St. Alphonsus de Ligouri)

**Drs. Bogomir and
Marsha Kuhar
Uršula and Benjamin**

417 S. Highlander Hts. Dr.,
Glenshaw, PA 15116

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO**

**"SLOVENIA" RADIO
SATURDAYS — 9 A.M. TO 10 A.M.
Northeast Ohio and Western Pennsylvania!**

**"WE BRING
YOUR HERITAGE
HOME"**

**WKTX
AM 830**

**PAUL M. LAVRISHA
MARK TOMC
STANE KUJAR**

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

Jože, Roži, Barbi, Chris Selan

Wickliffe, Ohio

Michele, Rich & Rebecca Sikora

Greensboro, North Carolina!

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO
VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM
ŽELIJO**

**DRUŽINA ANTON in
AMALIA GREGORC**

Richmond Hts., Ohio

*Vesele božične praznike in srečno novo
leto 1994 voščita vsem Slovencem širom
sveta z najlepšim slovenskim pozdravom*

Rudi in Jožef Želle

PREKMURJE

(nadaljevanje s str. 22)

Štefan Kuhar iz Bratonec, ki je večino življenja bolan doma pisal ljudsko izročilo in izvirne spise ter novice, in **August Pavel**, ki je, rojen na Cankovi, prvi znanstvenik iz naših krajev. Študiral je slavistiko, latinščino in madžarščino v Budimpešti.

Evangeliki so v tem času začeli leta 1920 izdajati Evangelikiški Kalendar in tri leta kasneje verski mesečnik Duševni list, ki sta izhajala vse do leta 1945.

Prav je, da v tem pregledu naših velikih mož v Prekmurju posežemo še v novejšo zgodovino.

Miško Kranjec

se je rodil leta 1908 v Veliki Polani. Študiral je v Ljubljani in svoje prve sestavke začel objavljati v Kleklovi Novinah. Razvil se je v ne le odličnega prekmurskega ampak tudi slovenskega pripovednika. Knjige kot so Mladost v močvirju, Strici so mi povedali, Povest o dobrih ljudeh, Rdeči gardisti so dosti Slovencem edina vez s Prekmurjem.

Ferdo Godina

se je rodil leta 1912 in je pisatelj ter mladinski pripovednik. Z večino del posega v novejšo prekmursko zgodovino. Njegova dela so Bele tulpike, Človek živi in umira, Zaklenjeni dom.

Lojze Kozar,

župnik iz Odranec, še zmeraj plodovito piše religiozne in poučno vzgojne povesti. Med ljudmi zelo priljubljene so Premakljivi svečnik, Materina ruta, Pajkova mreža, Licenci-at Janez.

Zelo plodovita prekmurska pisca sta tudi pisatelj **Branko Šömen** in pisec potopisov **Evald Flisar**. Med najmanj uveljavljene prekmurske literature pa spadata pesnik **Milan Vincetič** in pisatelj **Franc Lainšček-Feri**. Ne smemo pa pozabiti na poznavalca prekmurske zgodovine in pisca poljudnih in znanstvenih knjig s tega področja profesorja dr. **Vilko Novaka** in mariborskega pomožnega škofa dr. **Jožeta Smeja**.

**Priključitev Prekmurja k
Jugoslaviji oz. Sloveniji**

Čeprav smo z nekaterimi osebami že prehiteli zgodovino, je prav, da se vrnemo v pomlad leta 1919, ko je Prekmurje bilo celih 133 dni samostojna republika. To je bilo v obdobju pariških pogajanj ob zaključku prve svetovne vojne, ko je bilo Prekmurje po zaslugi mnogih zavzetih Slovencev sicer uradno priključeno Jugoslaviji. Vendar je bilo stanje v Prekmurju pod vplivom madžarske revolucije pod vodstvom Bele Kuna.

Želja po priključitvi Prekmurja k Sloveniji je bila živa med ljudstvom že desetletja. Tej želji sta se upirala predvsem lendavska in soboška mala buržuazija ter bogati prekmurski fevdalci. Tako je po sklepu centralnega delav-

(dalje na str. 24)

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO
PELIJO**

**Antonia Dolenc in Otroci
in Njih Družine**

*Vesele in blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 1994.*

želijo

prijateljem in znancem

**Rudi in Anica Knez
in sinovi**

*Vesele božične praznike in
božjega blagoslova v novem letu*

želi

vsem prijateljem in znancem

**STANA OVEN
MONTEREY, KALIFORNIJA**

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Jože in Mili Lekan
Willoughby Hills, Ohio

**BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE TER
SREČO IN MIR V NOVEM LETU ŽELI VSEM
SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM**

Tillie Spehar z družino
Euclid, Ohio

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Vida in Jože Dovjak

Cleveland, Ohio

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

Jože Selan z Družino

29478 Woodway Dr.
Wickliffe, Ohio

*Vesele božične praznike ter
srečno novo leto 1994 želita*

Julka in Jože Klammer

Painesville, Ohio

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

**Alojz in Frances
Galič**

Milwaukee, Wis.

Prijateljem in znancem ter čitateljem
Ameriške Domovine in njenim sotrudnikom:

Vesel in blagoslovljen Božič, ter
srečno in uspehov polno novo
leto želijo

**France in Mara Hren
in Mama Jožefa Štepec**

**DRUŠTVO SLOVENSKIH
PROTIKOMUNISTIČNIH
BORCEV - Cleveland, Ohio**

želi članom, sobojevnikom, vsem rojakom in
njihovim družinam božičnega miru in blagoslova
ter vso srečo v novem letu!

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**Stanko in Ivanka
VIDMAR**

22400 Lakemont Ave.
Euclid, Ohio 44123

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

želi

**Lenka Mismas
Beauty Salon**

566 E. 200 St., Euclid, Ohio
Tel.: 531-5240

Vesele božične praznike in zdravo novo leto
Naj božji blagoslov in mir vladata med nami
vsemi. To želim vsem sorodnikom,
prijateljem in dobrotnikom še psebno pa
vsem članicam Oltarnega društva pri
Mariji Vnebovzeti in vsem članicam
skupnih Oltarnih društev. Bog Vam
poplačaj za vse dobrote skozi celo leto.

**ROSE BAVEC IN
MOJA DRUŽINA
ROSIE KOVACIC
IN OTROCI**

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**ALBINA MRŠNIK
Z
DRUŽINO**

19300 Lake Shore, Cleveland, O. 44119

PREKMURJE

(nadaljevanje s str. 23)

skega sovjeta v Budimpešti
»Slovenska okroglina« dobila
status avtonomije in je obsega-
la murskosoboški in beltinski
okraj. Nova boljševistična o-
blast je priznavala Prekmurce
za Slovence, a narodnostnega
vprašanja v 133 dneh ni mogla
rešiti.

V teh izredno razburkanih
dnevih v Prekmurju je prišlo
do upora madžarskih oficir-
jev, ki pa so ga revolucionarji
zatrli. Še do danes nepopolno-
ma pojasnjeno vlogo je na re-
volucionarni strani odigral
Vilmoš Tkalec, učitelj in orga-
nist iz Črensovec.

Na svojo roko sta hotela
Prekmurje vojaško priključiti
k Jugoslaviji dalmatinski ka-
petan Jure Jurišić in domačin,
ogrski podporočnik Jože Go-
diona, a so ju Madžari prema-
gali.

Končno je bila premagana
revolucija v Budimpešti, vr-
hovni svet peterice je v Parizu
9. julija 1919 svet med Rabo in
Muro prisodil kraljevini SHS
in v Prekmure je vkorakala
jugoslovanska vojska.

Po tisoč letih je bilo Prek-
murje spet združeno z osred-
njo Slovenijo, kar je prekinila
le madžarska okupacija med
drugo svetovno vojno.

(Konec prihodnjic)

Pratike za leto 1994

CLEVELAND, O. - Slovenska
pisarna sporoča, da je prejela
od Celovške Mohorjeve družbe
Pratike za leto 1994. 160 strani
zanimive in poučne vsebine.
Pratika stane \$5, za poštnino
dodajte \$1.

Za božična voščila ima Slov.
pisarna lepe kartice z nabo-
žnim motivom. S slovenskim
besedilom stane kartica 70
centov. Brez besedila, da lah-
ko sami napišete voščilo, pa
stane kartica 40 centov. Za
morebitna naročila po pošti,
prosijo, dodajte za poštnino.

Kakor pretekla leta, bo tudi
letos na razpolago kadilo za
božično kajenje domov. Za-
vojček stane \$1. Če naročite
po pošti, dodajte za poštnino.

Naročila sprejema: Sloven-
ska pisarna, 6304 St. Clair
Ave., Cleveland, OH 44103.

Slovenska pisarna je odprta
vsako soboto in nedeljo od
9.30 dop. do 1. popoldne. Pra-
tike, voščilne kartice in kadilo,
pa lahko dobite vsako popol-
dne v Baragovem Domu, zad-
nja vrata.

*Vesele božične praznike
in srečno ter blagoslovljeno novo leto*

želita

prijateljem in znancem

Jože in Marija Koren

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**Jakob in Julia
Mejac**

1720 Braeburn Park Dr.

*Blagoslovljen Božič ter srečno, zdravo
Novo leto 1994*

**Družina
Pavle Košir**

*Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem prijateljem in znancem*

Družina Janez Košir

1045 E. 61 St., Cleveland, Ohio

*Vesele Božične praznike
in Srečno Novo Leto
Želimo sorodnikom, prijateljem in
znancem*

Lah-ovi:

**Jože, Marinka, Kristina,
Andrej, Pamela**

Derlingovi

**Mama Micka,
Antonija, Jason & Nicholas**

Cobb-ovi

**Brian, Maria
in mali Christian**

Duhovniki in sodelavci slovenske fare

Sv. Vida

Cleveland, Ohio

*voščijo vsem faranom in slovenskim rojakom
po svetu žegnane božične praznike ter obilo
božjega blagoslova in miru v novem letu*

Your priests at St. Vitus parish:

Father Joseph Božnar

Father Richard Evans

Father Victor Cimperman

Father Thomas Gallagher

VESTI IZ SLOVENIJE

Milan Kučan kritičen do predlaganega obrambnega zakona — Janez Janša presenečen nad »novim« kritiziranjem

Pretekli teden je predsednik Slovenije Milan Kučan, ki je po ustavi vrhovni poveljnik obrambnih sil, objavil dolgo vrsto pripomb na račun od slovenske vlade predlaganega osnutka zakona o obrambi. Omenjeni zakon ima namen pač v okviru ustave določiti pristojnosti tako predsednika republike kot vrhovnega poveljnika obrambnih sil kot pristojnosti vlade oz. obrambnega ministra in drugih ministrov.

Poročilo v *Slovenecu* 7. decembra pojasni Kučanovo stališče takole: »Kučan predlaga, naj zakon določi pristojnost in naloge v verigi poveljevanja in predsedniku republike omogoči prenesti opravljanje nekaterih zadev na načelnika generalštaba. Ta naj bi z drugimi poveljniki tudi vojaško poveljeval, bil pa bi vojaško podrejen predsedniku republike kot vrhovnemu poveljniku. Po Kučanovem predlogu bi predsednik republike lahko prenesel nekatere zadeve vodenja na ministra za obrambo. (Sedanji predlog bi vodenje v celoti prenesel na obrambnega ministra.) V svojem mnenju je Kučan še zapisal, da je treba spremeniti veljavno ustavo, če želi državni zbor poveljevanje, nadzor nad njim in vodenje obrambnih sil urediti drugače, kot je predlagal on.«

Gre tu predvsem za znano Kučanovo potezo, povečevati ob vsaki priložnosti pristojnosti svojega urada oz. funkcije kot predsednika vlade. Že dalj časa sta zaradi tega in tudi zaradi splošnega političnega razhajanja močno sprta Kučan in Janez Janša. (O Janševih splošnih pogledih pove veliko pogovor, ki ga je z njim imel sodelavec *Družine* Franci Petrič. Tekst se prične na str. 16, op. ur.) Janša je o Kučanovem stališču za *Slovenca* izjavil:

»Mnenje predsednika države me prese- neča. Zakon smo, preden ga je sprejela vlada in preden je šel v parlamentarni postopek, usklajevali s predsednikom osebno oziroma z njegovim uradom. Večino njegovih pripomb je vlada že upoštevala. Ukladili smo se v vsem, razen v eni točki, zdaj pa jih našteva skoraj dvajset. Sistem pristojnosti, ki ga predlaga, je tak, kot ga je imelo predsed-

stvo SFRJ. Takega nima nobena država s parlamentarno demokracijo.«

Naslednji dan, poprejšnji torek, je Janša podrobneje seznanil novinarje s poskusi vlade že poleti, da bi s Kučanom uskladila gledanje na zakon o obrambi. Ponovil je svojo trditev, da želi Kučan povrnitev na prakso na tem področju na izkušnje iz bivše SFRJ. Spor glede obrambne ureditve je naj-novejši dokaz o še nejasni razporeditvi moči v slovenskem političnem sistemu med funkcijo predsednika republike in pristojnostmi oziroma močmi vlade. Radi tega pomembnost spora presega sicer tudi v zadevi prisotna politično-osebna razhajanja med Kučanom in Janšo.

Vlada bo morda le začela zakonski pregon primerov nepravilnega lastninjenja

V gospodarskem prestrukturiranju iz družbenega v dejansko privatno lastninjenje je v Sloveniji prišlo oziroma še prihaja do številnih nepravilnosti. To je že dalj časa znano, vendar vlada oz. oblast še ni podvzela odločnejših ukrepov, da bi temu napravila konec, že izvršene nepravilnosti pa preganjala. Pretekli četrtek je pa vlada temeljito razpravljala o lastninjenju, na tiskovni konferenci je notranji minister Ivan Bizjak (SKD) povedal, da je njegovo ministrstvo doslej podalo več kot 80 ovadb v zvezi z nepravilnostmi v postopkih lastninjenja in oškodovanjem družbenega premoženja.

Vida Kocjan poroča v *Slovenecu* 10. decembra dalje: »Ministrstvo za pravosodje pa je dalo 38 ovadb zoper 70 oseb za 66 kaznivih dejanj. Javno pravobranilstvo je podalo še 28 dodatnih civilnih ovadb. Sodišča bodo te zadeve obravnavala prednostno, saj so za vse ovadbe že razpisane glavne obravnave.

Po sprejemu zakona o davku na dobiček pravnih oseb bo SDK (= Služba družbenega knjigovodstva, op. ur.) lahko nadzorovala tudi podjetja v tujini. Ministrstvo za pravosodje še nima seznama podjetij, ustanovljenih v tujini (katerih lastniki ali solastniki so slovenski državljani), saj še vedno ni prejelo uradnih odgovorov tujih vlad.«

Nove delnice za Krekovo banko

Krekova banka bo kmalu začela prodajati novo serijo 50.000 delnic. Tržna vrednost delnice bo med 18 in 19 tisoč tolarjev.

»Naj bodo tu prijazni ljudje!«

Petkov večer, 3. decembra, ni bil le medijski in družabni dogodek, ko je tudi Ljubljana, kot več nekdanjih socialističnih mest v vzhodni Evropi, dobila McDonald'sovo restavracijo, ampak priložnost za božji blagoslov Plaustinerjevi družini in tej njihovi ustanovi v središču Ljubljane, kjer bo marsikdo deležen hitrega toplega prigrizka in napitka. Nadškof Šuštar je tako, kot so storili na Dunaju, v Pragi in drugod, na željo lastnikov blagoslovil novo restavracijo in pri tem zaželel, da bi vsi, ki bodo prišli sem na prigrizek, bili deležni prijazne besede in dobrega okrepčila. Po odprtju pa je bil skupaj z županom Strgarjem in dr. Benedikovo deležen prvega velikega hamburgerja.

FRANCI PETRIČ

Iz Clevelanda in okolice

Božičnica—

Društvo SPB prireja tradicionalno slovensko božičnico to nedeljo popoldne ob 2.30, v avditoriju Sv. Vida. Člani in prijatelji prav lepo vabljeni.

Skupna božičnica—

Društva Korotan, Kres, Fantje na vasi in Lilija priredijo svojo tradicionalno božičnico prav tako to nedeljo, vendar ob 5. pop. in sicer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vabljeni so vsi člani in seveda njih družine. Gospodinje so naprošene za pecivo.

Prodaja peciva—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete ima prodajo krofov in peciva to soboto, to od 9. dop. dalje, v šolski dvorani.

Letna seja—

Društvo Ribnica št. 12 ADZ ima letno sejo z božičnico to nedeljo pop. ob dveh, na domu predsednika Louisa Šilca na 30417 Oakdale Rd. Člani lepo vabljeni.

Kadilo—

Za božično kajenje doma ima Slovenska pisarna na razpolago kadilo, ki ga lahko dobite vsak dan od 1. pop. dalje, v soboto in nedeljo pa od 9.30 dop. dalje, v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave. Vhod pri zadnjih vratih. Zajojček stane \$1.

V Rožmanov sklad—

Za študente, ki so v oskrbi Mohorjevih domov, so darovali: \$25 ga. Josephine Kastigar, v spomin na moža Franka ob 4. obletnici smrti. V spomin na pok. Viktorja Modic sta darovala po \$10 g. Janez Pičman in ga. Ljudmila Bohinc. Ga. Anica Tushar, Gilbert, Minn., je darovala \$10, v spomin na škofa Gregorija Rožmana. Darovalcem se lepo zahvaljuje poverjenik Mohorjeve J. Prosen.

Korotanovo silvestrovanje—

Vstopnice za Korotanovo silvestrovanje, ki bo v Slovenskem odmu na Holmes Ave., lahko rezervirate, če pokličete g. Janeza Nemca na 541-7243. Pričetek serviranja večerje ob sedmi uri, po polnoči tudi zajtrk. Igra Alpski sekstet. Cena vstopnici: \$30. Vsi prav lepo vabljeni!

Božičnica lepo uspela—

Preteklo nedeljo je v SND na St. Clairju prišlo skoro 800 otrok, z njimi najmanj toliko staršev, starih staršev in drugih odraslih, to na letno ADZ božičnico za mlado članstvo. Dvorana je bila krasno okrašena, razpoloženje je bilo nadvse veselo. Vsak otrok je prejel od ADZ za njegovo oz. njeno starost primerno igračko. Gre za največjo tovrstno prireditev v sploh vsej slovensko ameriški skupnosti.

Bralcem—

Prihodnji teden bomo zaradi bližajočega božiča Ameriško Domovino natisnili že v sredo, torej dan prej. To v želji, da jo bo večina bralcev prejela že pred božičem. Tisti, ki bodo želeli imeti dopis ali krajšo vest objavljen v tej številki, ga morajo dostaviti vsaj do torka dopoldne (za mestne novice tudi do 7h zjutraj v sredo).

Dalje, AD ne bo izšla v tednu med božičem in novoletnim dnevom (torej AD 30. decembra ne bo), prva številka v novem letu 1994 pa bo redno izšla v četrtek, 6. januarja.

Vrnili se je iz Slovenije—

Ta teden se je iz daljšega obiska Slovenije, med katerim je predaval na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, vrnil častni konzul RSlovenije v Clevelandu dr. Karl Bonutti. Poleg predavanj je imel številna srečanja in pogovore z mnogimi vodilnimi osebami tako v političnem kot znanstvenem življenju.

Vsakoletna božičnica—

To soboto opoldne se bodo v Hofbrau Hausu zbrali člani Ameriškega narodnostnega gibanja, ki mu še vedno načeljuje tudi še vedno kar čvrst bivši clevelandski župan Ralph Perk. Letos bo organizacija počastila tri duhovnike, ki so mnoga leta sodelovali v gibanju.

Lepa podpora—

G. Frank Pollak in žena, ki živita v Atlanti, Ga., sta darovala \$100 v podporo našemu listu, obenem pa je g. Pollak poslal dopis o smrti njegovega brata, ki ga objavljamo v današnji številki. Hvala lepa za podporo!

Spominski dar—

G. Louis in ga. Mollie Jurecic, Lyndhurst, Ohio, sta darovala \$50 v podporo listu, v spomin na hčerko Tereso. Najlepša hvala!

Božični darovi—

Oltarno društvo sv. Vida je našemu listu ob božiču poklonilo \$60. Tabor DSPB Cleveland je ob tem letnem času daroval v isti namen \$50. Prav tako je za božič Taroški klub v Clevelandu Ameriški Domovini daroval \$25. Vsem organizacijam za njih podporo in naklonjenost iskrena hvala.

V tiskovni sklad—

Robert in Elaine Debevec, Madison, O., sta darovala \$26 za naš tiskovni sklad.

G. in ga. Frank Zalar, Richmond Hts., O., sta poklonila \$11.

Darovalcem se najlepše zahvalimo!

Podpirajmo slovensko-ameriško skupnost!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088

Published every Thursday

No. 49 Thursday, December 16, 1993

Slovenski Božič

Kaj pa je slovenski božič, kakšna je slovenska božična noč? Je slovenski božič kaj drugačen od božiča drugih narodov, oziroma načina kako druge narodnosti praznujejo božič? O, brez dvoma, boste rekli. Slovenci se odlikujemo po svoji božični pesmi, ki tako prisrčno, iskreno in milo zveni v naših cerkvah, naših domovih in še kje. Odlikuje se po svojih enkratnih in predvsem svojiskih navadah in običajih: poznamo kolednike, poprtnjak, blagoslov in kajenje hiše, umivanje, molitev, skupen odhod k polnočnici in še in še. Zares Slovenci poznamo čisto svojski božič, ki nas naravnost odlikuje, zlasti če se pri tem samo malo sprehodimo po različnih slovenskih pokrajinah, kjer bomo nepričakovano našli neprecenljivo bogastvo praznovanja božične noči, božičnega večera.

Poleg zunanjega blišča pa Slovence pred sem odlikuje globoka in iskrena vera, da je božična noč, noč radostnega, odrešenjskega sporočila miru in novega življenja. Skozi stoletja je bila ta vesela novica božične noči osnova upanja malemu, zatiranemu slovenskemu narodu. V božični noči so Slovenci potujčeni od vseh mogočih sosedov, doživljali radostno sporočilo betlehemskih pastirjev, ki jih je dvigala iz težkega vsakdana in jim vlivala upanje, da so zmogli. Vera v novorojenega Odrešenika, vest, da je v božični noči Bog postal naš brat, jih je krepila ter jim dajala novega zagona njihovim bolečim in razvrvanim dušam. Ob jaslicah so se počutili svobodne, Novorojenec jim je prinašal mir v njihov od potujčevanja skleči svet.

Nič čudnega torej, da so naši pradedje izoblikovali tako svojsko praznovanje božiča, ki so ga vedno praznovali. Naj so viharji potujčevanja še tako jezno zavijali okrog revnih koč slovenskih domačij, božič so naši pradedje praznovali, ker je bil vrisan v njihovih srcih; postavili so jaslice, postavili božično drevo ter molili k Novorojenemu.

Tudi tedaj, ko so se po zraku sprehajali jekleni ptiči, ki so oznanjali smrt in so švigale krogle, ki so prinašale grozo in strah ter ko so bila taborišča in lagerji prepolni človeške bolečine, ni bil božič nikoli pozabljen.

In pozabljen ni danes, ko nam je lepše. Naš božič je res zelo drugačen, vendar še vedno ga praznujemo z vso iskrenostjo, globoko vero in radostnim upanjem. Predvsem pa je božič postal še bolj družinski praznik, praznik praznovanja družine, ki si z iskrenimi očmi vošči nov začetek, novi

MAKS MILANEZ:

Marjana Lipovšek — med svojimi

CHICAGO, Ill. - Ta zgodaj napovedana naša operna pevka svetovnega slovesa je bila poklicana v New York in v Washington, da bi sodelovala z Berlinsko filharmonijo (dirigent Claudio Abbado) kot Wagnerjeva Fricka v muzični drami Walküre in sicer v celotni seriji teh znamenitih predstav. Časopisje jo tukaj zelo ugodno ocenjuje.

Kot bi ji bilo to premalo, smo jo pocuknili za rokav in jo zvabili medse, v avditorij Roosevelt University. Prav »skromno« prošnjo smo imeli: da bi nas seznani s tekočo deklamacijsko in vokalno poezijo v Sloveniji. Ne vemo, kdo drugi bi odgovoril na to vprašanje bolj strnjeno in odgovorno.

K sreči smo imeli svojega poslanca v tej zadevi, namreč go. Ludmilo Lazar, profesorico klavirja na tem učilišču. Ona jo je prepričala, da ji bomo za vsak slovenski odtenek posebej hvaležni. Ponudila ji je celo svojo klavirsko spremljavo za naše moderne pesmi, kar je izredno zahtevno in lahko to opravi samo prvo vrstna sila. To je najbrž pretegnilo v našo korist; za nas tandemska pridobitev! In še: Prostovoljni prispevki udeležencev bodo poživali gradnjo Kulturnega centra v Lemontu.

Spored

V soboto, 4. decembra popoldne, smo prisluhnili tej dvojni poeziji. Njen prvi del je vseboval moderno liriko. Pre-

Premislila je

GIRARD, O. - Po težki bolezni je 26. novembra v Illinoisu umrla Angela Mavec, p.d. Mavčeva mama. Le par tednov ji je manjkalo, da bi izpolnila 89 let. Bila je poštena žena in skrbna, dobra mama in stara mama. Bila je članica KSKJ in članica Oltarnega društva pri Sv. Stefanu.

Tukaj zapušča hčeri Danico in Štefi, sinova Jožeta in Marjana, 8 vnukov in 16 pravnukov.

Pogreb je bil 30. novembra. Lepo slovensko sv. mašo je imel p. Kalist Langerholz, prisostoval je p. dr. Vendelin Špendov. Krsto so nosili vsi vnuki.

Veliko ljudi-prijateljev je pok. spremilo na njeni zadnji poti. Vsem se prisrčno zahvalimo. Enako hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, rože, in jo obiskali v pogrebem zavodu. Bog vam vsem plačaj!

In Bog ji bodi pravičen Sodnik. Ostala nam bo v lepem spominu.

Jože Šenk

brani sta dve pesmi Toneta Kuntnerja (Mrtva zemlja, Jaz Te imenujem mati), ki že z naslovom odsevata globokost. Pesnik Tone Pavček pa je ločeno predstavljen, najprej z romantično idilo Ljubezenska uspavanka, in pri koncu še s pesmijo Jablana iz zbirke Sanje živijo dalje.

Medvojni junak France Balantič (mučeniške smrti) se nam je predstavil s svojim parom: Muževna steblika (senzualna) in Umirajoča sla (kot bi bil slutil svoj tragičen izhod). Tudi Janez Menart je dal slišati svojo duhovito zbadljivko Menjave. Bral je Andrej Remec. Na sporedu smo imeli še Pisma in Blodne sanje od Alojza Gradnika.

Glasbeni »pogovor«

Sledil je vokalni del z vrhunskim petjem Marjane Lipovške in sicer: Beli oblaki in Vizija, od čislane Lucijana Marije Škerjanca, ter še neke znane: Moj očka so mi rekli, Sem mislil snoč' na vas iti, Meglice dol' padajo, in belokranjsko Točila je čarne vince. Vse te štiri pesmi je priredil Marjanin oče Marjan Lipovšek. Njegov vpliv na razvoj darovite hčere smo omenili v A.D. z dne 28. oktobra. Glasbene spremljave s klavirjem je dodajala neštete finese oziroma izpopolnitve.

To je bilo vse; občinstvu seveda premalo, pa je skušalo s ploskanjem izvesti več. Ga. Marjana je privolila v en dodatek in sicer narodno »Kaj bi jaz tebi dal«, a Ludmila je navdušeno pritrdila. Daljnje izklicavanje ni hasnilo kljub dobremu razpoloženju ugle dne izvajalke; raje je stopila med ljudi, ki so jo obsuli s čestitkami in številnimi vprašanji. Pri tem se je seznani s našimi vidnejšimi aktivisti.

Desna roka ji je bila vseskozi skrbna sodelavka Corinne Leskovar, poleg sotrudnika Andreja Remca. Oba sta že v uvodu nagovorila slušatelje in poudarila pomen te prireditve. V narodni noši se je predstavila Suzana Rigler, nedavna »Slovenska gospodična«, ter Martin Puc in Mateja Schuck, a za telesna krepila so poskrbele številne dobrote gospe. Izvrstno so se ujemale, kajti so bila vsa obilna sladila tako mikavno razvrščena, da so privabila malone vsakogar k samopostrežbi. To je oživelo pogovore pred razhodom.

Sklep

Redko imamo podobno prilžnost, saj skoraj nimamo dostopa do sodobnih predstavnikov glasbene umetnosti. Zadovoljujemo se z nižjo stop-

njo razvoja. To se pozna v vseh smereh. Glasbeni doseg ge. Lipovškove je zgledno visok, njen srebrni mezzosopran nenavadno prijeten in njena tehnika nadvse poučna. Zajeli smo prepričevalne izraze, duševne in glasovne, z izrednimi poudarki in prelivi, ki jih sami redko razvijemo do najprijetnejše ravni. Naše solistke so gotovo čutile, v čem je treba posnemati imenitno izvajalko; le škoda, da ni bilo daljše prilžnosti za vpijanje teh umetniških sokov...

Enako nas je navdušila domačinka ga. Ludmila, ki bi jo mi rabili neštokrat. Koliko ji želimo svetlih dni na umetniškem polju, toliko tudi pogrešamo njene pozornosti za naša prizadevanja. Saj si gotovo želi hvaležnih naslednic in posnemalk, ki bodo pričale o njenem bogatem horizontu in vdani naklonjenosti tej odmaknjeni, vendar goreči Sloveniji.

Dr. Teodor Postel, Bogdan Radica umrla

Iz pisma dr. Jožeta Velikonja:

V Delu od 9. novembra berem, da je v Bologni 19. oktobra 1993 umrl dr. Teodor Postel (Theodoro Postelli). Dr. Postel je bil rojen v Lokavcu pri Ajdovščini. Študentje, ki so študirali v Bologni po vojni, so bili deležni njegove podpore. S svojim delom kot kardiolog na bolonjski univerzi se je povzpел med vrhunske medicinske znanstvenike v Italiji. Vse življenje je skrbno sledil dogodkom v Sloveniji, posebno svoje rodne Primorske.

V New York Timesu 9. decembra berem, da je v nedeljo, 5. decembra, v New Yorku v 89. letu starosti umrl hrvaški pisec Bogdan Radica. Med Slovenci je Bogdan Radica poznan posebno zato, ker je med vojno vodil jugoslovanski informacijski urad v New Yorku in imel ob tem dobre stike z Louisom Adamičem. Bil je vse življenje odločen zagovornik hrvaških interesov.

Vse življenje je skrbno sledil slovenskemu kulturnemu življenju doma in v emigraciji ter je o njem poročal v Hrvatski Reviji. Slovenci po svetu smo ga šteli med svoje iskrene prijatelje. Ponovno je sodeloval na simpozijih Društva za slovenske študije, predvsem z referati o svojih stikih z Adamičem.

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

dan življenja, pokloni darilo upanja, ljubezni in odrešenjske vesti. Drug ob drugem doživljamo urničitev božične skrivnosti; v žarečih obrazih na polnočnico razbiramo upanje v prihodnost; ob nežnih otrocih radostno vest, da slovenstvo še živi; ob pesmi in molitvi sporočilo, da smo ohranili vero; ob voščilih, da znamo smelo zaorati vedno novo ledino. Da, božič je zares slovenski praznik!

Ave Maria, dec. 1993

Pobuda Slovenskega ameriškega sveta za petdesetletnico Slovenske politične emigracije

V letu 1995 bo poteklo 50 let od takrat, ko so reke beguncev zapuščale slovensko zemljo in bežale pred poplavo krvave komunistične zablode, ki ji je uspelo s pomočjo Sovjetov in s preslepivijo zahodnih zaveznikov prilastiti si oblast nad njo. Po vrnitvi domobrancev in množičnih pokolih je nas, preživele, usoda razsejala po vsem svetu. Z neomajno vero v zmago resnice, katere živi pričevalci smo bili, smo doživeli dan, ko se je malik, pred katerim so zmagovalci prirejali svoje orgije — med tem, ko so zatirani in stiskani morali poklekovati predenj — končno zrušil v prah. Ko se na obzorju kaže bližajočih se petdeset let, daje Slovenski ameriški svet pobudo, da ob petdesetletnici vsa politična emigracija skupno obišče domovino, poroma na množična grobišča naših pobitih dragih v Rogu in na Teharjah, obišče Vetrinj in se pokloni Brezjanski Mariji Pomagaj, Materi beguncev, ki nas je na težki poti spremljala in varovala in nas tolažila v trpljenju in stiskah. S svojimi otroki bi obiskali svoje rodne domove, od katerih smo se pred pol stoletja s solzami v očeh poslavliali, jim pokazali lepote naše rodne zemlje in zgodovinske znamenitosti, od koder izvira njihov rod do davnih dni nazaj. Obenem naj bi bilo to tudi skupno srečanje starih znancev iz begunskih poti in taborišč. Slovenski ameriški svet vabi vse politične emigrante iz vseh celin in dežel, da se pridružijo tej zamisli: Slovenci, ki žive v večjih ali manjših skupinah ali kot posamezne družine v ZDA, Kanadi, Argentini in drugih južnoameriških državah, v Avstraliji, v Novi Zelandiji, v državah Zahodne Evrope in kjerkoli še. Dragi člani naše skupne begunske družine, Slovenski ameriški svet vas vabi, da se oklenete te zamisli, da jo širite v svoji okolici, v svojih društvi in organizacijah. Te pa vabimo, da stopijo v stik z nami, da izmenjamo mnenja in jih usklajujemo ter oblikujemo podroben načrt. Slovenski ameriški svet bo sam izvedel organizacijo za ZDA, v drugih deželah pa naj bi to prevzele podobne organizacije. Pričakujemo vašega skorajšnjega odziva.

Naslov:
Slovenski Ameriški Svet
24300 Yosemite Drive
Euclid, OH 44117
Tel.: (216) 481-9150
Fax: (216) 481-9150 ali (216) 951-3629

Dr. Mate Roesmann
Predsednik

Anton Oblak
Tajnik

IZJAVA...

Kanadski slovenski kongres in Slovenci brez državljanstva

Tekst, ki sledi, je bil objavljen v »Slovincu« 8. decembra in ga posredujemo v celoti. Poslano je bilo tudi nam, vendar se je takrat zdelo, da bo slovenski parlament končal z obravnavo zakona o dvojnem državljanstvu in ga izglasoval, pretekli teden pa je državni zbor potrdil veljavnost odločnega veta državnega sveta. Zato je vsebina izjave KSK še

kar aktualna in ga nudimo bralcem v presojo. Ur.

V slovenskih občilih je te dni opaziti, da se precej razpravlja o zelo pomembnem in kočljivem vprašanju o slovenskem državljanstvu, o dvojnem državljanstvu in sploh, kdo je upravičen imeti slovensko državljanstvo.

Slovenski državni zbor je dejansko pred dokončnim sprejetjem novega zakona o državljanstvu. Novi zakon slo ni na zamisli, da mora država braniti svoje državljane, hkrati pa morajo tudi državljani enako sodelovati z državo. Gotovo je to nesporno, vendar si upamo trditi, da so tudi slovenski državljani, živeči zunaj domovine, vredni enakega ravnanja. Pri tem mislimo na

Slovence po svetu, ki imajo neposredno pravico do slovenskega državljanstva, bili so namreč rojeni na ozemlju današnje Slovenije in so vpisani v matičnih knjigah.

Danes živi zunaj Slovenije najmanj pol milijona Slovencev, ki ne samo čuti slovensko, ampak želijo ostati povezani s staro domovino. Med njimi je precej takih, ki imajo po prejšnjem zakonu vso pravico do slovenskega državljanstva. Nastane pa vprašanje dvojnega državljanstva. Znano je, da nekatere države, v katerih žive Slovenci, niso podpisnice haaških pogodb, zato prav te države dopuščajo dvojno državljanstvo. Tak primer je Kanada, zato ni bilo zadnjih 45 let prav nobenih težav zaradi dvojnega državljanstva.

Poseben poudarek pa želimo dati vprašanju, kako naj se ravna s slovenskimi rojaki, ki nimajo slovenskega državljanstva. To so zamejski Slovenci in Slovenci po svetu, ki niso bili rojeni na ozemlju današnje Republike Slovenije. Teh novi slovenski državljanški zakon ne omenja izrecno, zato sklepamo, da bi ta zakon potem te slovenske rojake obravnaval kot tujce. Znamo nam je, da so bile že Peterletovi vladi predložene teze za zakon o posebnih pravicah in ugodnostih Slovencev brez slovenskega državljanstva. Zakonski osnutek je pripravil takratni minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular.

Menim, da bi moralo biti prav to izhodišče temelj novega zakona, ki bi dal Slovincem druge, tretje in nadaljnjih generacij neke pravice, ki bi povezovala tako Slovence v zamejstvu kakor tudi Slovence po svetu z matično domovino. Ta zakon bi imel daljnosežne posledice, pomagal bi pri ohranjanju kulturne identitete Slovencev po svetu, obenem pa bi krepil povezanost in navezanost na staro domovino, na domovino njihovih staršev; s tem bi bilo tudi kulturno, gospodarsko in znanstveno sodelovanje uspešnejše.

To zakonsko pobudo odločno podpira tudi Slovenski svetovni kongres, kar ima prav v novih nalogah in ciljih kot eno najvažnejših nalog.

Pobude SSK in KSK moramo tudi praktično podkrepiti s tem, da so Slovenci z državljanstvom ali brez njega stvarno in moralno sodelovali, pomagali in dejansko tudi precej pripomogli pri uresničevanju nove slovenske države. Naj naštejemo samo nekaj dejstev:

1. KSK povsem soglaša z izjavo predsednika švicarske konference SSK dr. Boža Dimnika, ki je 8. novembra na tiskovni konferenci izjavil: »Če ne bi bilo Slovencev po svetu, Slovenija prav gotovo ne bi bila priznana 15. januarja 1992. Številne spomenice državam, v katerih žive Slovenci, so veliko pripomogle k priznanju.«

2. Kanadski Slovenci so od leta 1990 pa do konca 1992 ne samo moralno ampak tudi stvarno podpirali slovenske

Moralna načela so za vse obvezno pravilo življenja

Izjava slovenskih škofov za božič 1993

Ob bližnjih božičnih praznikih, ob prazniku sv. družine, s katerim se začenja mednarodno leto družine, in ob novem letu, ki ga začenjamo s svetovnim dnevom miru, se slovenski škofje obračamo na slovenske katoliške vernike in vse ljudi dobre volje z najlepšimi voščili in željami. Želeli bi, da bi te pomembne dneve praznovali z upanjem, da bo prihodnje leto za nas vse leto resničnega in vsestranskega, predvsem pa moralnega napredka.

Razmere, v katerih živimo, vedno bolj zahtevajo tak moralni napredek in moralno prenovu. Skupaj z večino naših sodržavljancev smo prizadeti ob vedno novih odkritjih nepoštenosti, s katerimi nas seznanjajo sredstva javnega obveščanja. Medtem ko se z ene strani povečujejo stiske številnih naših državljanov, ki izgubljajo delovna mesta ali pa za svoje težko delo dobivajo nezadostne prejemke, vidimo, da se na drugi strani nekateri na veliko okoriščajo na način, ki ne škoduje samo našemu gospodarstvu, ampak prav tako tudi moralnemu ugledu naše mlade države.

26. decembra letos bodo minila tri leta, odkar so se državljani Slovenije s prepričljivo in velikansko večino izrekli za življenje v samostojni in neodvisni državi. Naši prijatelji v drugih državah so našo odločnost spoštovali in nas sorazmerno hitro priznali kot suvereno državo. Danes pa se ob vestih o dogodkih pri nas nekateri sprašujejo, ali smo se tedaj res odločili za dosledno demokratično in pravno državo po evropskem vzoru, ali smo res prekinili s komunistično preteklostjo, ki je našemu narodu povzročila toliko vsestranske škode, ali smo res sposobni in odločni čim hitreje jasno in nedvoumno stopiti na pot, ki nas bo nekega dne pripeljala v enakopravno članstvo v veliki družini evropskih narodov. Ti dvomi imajo podlago predvsem na tem izjemno zaskrbljujočem in žalostnem dejstvu, da so nepoštenosti in nepravni posli lahko tako dolgo uspevali brez učinkovitega posega odgovornih državnih ustanov, da se zadeve ne razčiščujejo, da ostajajo ljudje, ki so vanje vpleteni ali pa ob njih niso ustrezno ukrepali, še naprej na svojih odgovornih mestih v državi, da po skoraj štirih letih parlamentarne demokracije ostajajo minule krivice neporavnane, da se vračanje krivično odvzetega premoženja velikokrat namerno zavlačuje in se privrženci prejšnjega totalitarnega režima lahko tako uspešno, vedno bolj samozavestno in organizirano postavljajo po robu vsému, kar bi pomenilo, da smo resnično prekinili s preteklostjo, ki je kriva za naše splošne in žalostne razmere.

Ob vsem tem smo hudo zaskrbljeni. Zato odločno pozivamo vse odgovorne ustanove in posameznike, naj bolj nedvoumno in učinkovito spoštujejo voljo državljanov, ki smo se odločili za resnično demokracijo, dosledno uveljavljanje človekovih pravic in življenje v taki državi, kjer bodo moralna načela in njim ustrezni zakoni najvišji, edino in za vse obvezno pravilo življenja in ravnanja.

Ob vsem, kar se dogaja v naši državi, smo slovenski škofje vedno bolj prepričani, kako dragocena je krščanska vera in moralna načela za to, da v njeni luči razlikujemo, kaj je dobro in kaj zlo. Hkrati pa nas skrbi dejstvo, da so številni kristjani spričo teh velikih in težkih nalog nedejavni, velikokrat med seboj usodno razcepljeni in celo ne razumejo pravega moralnega namena in smisla naših nastopov za pravičnost, mir, poštenje v politiki, gospodarstvu, šolstvu in na drugih področjih javnega življenja, temveč nasedajo propagandi tistih, ki hočejo naše zavzemanje za moralne vrednote očrtniti kot nedopustno vmešavanje v politiko. Toda tudi politika je — kakor vse, kar človek dela — podvržena moralnim načelom. Zato se bomo za to zavzemali tudi v prihodnje, ker je to naša dolžnost.

Zato vas, dragi verniki, in vse ljudi, ki delite z nami našo zaskrbljenost, vabimo, da še posebno ob dnevu miru, s katerim bomo začeli novo leto, v molitvi priporočimo našo domovino Bogu, da bo njegov blagoslov spremljal in podpiral plemenita prizadevanja vseh, ki se trudijo za skupno blaginjo in za moralno obnovo naše domovine.

Koper, Ljubljana, Maribor, 14. decembra 1993

V imenu Slovenske škofovske konference

ALOJZIJ ŠUŠTAR

ljubljanški nadškof in metropolit

predsednik SSK

(Po telefazu iz Družine)

ALOIS KODRICH

ki je preminul 15. dec. 1991.

Počivaj mirno v tistem grobu,
dragi, nepozabni nam;
v nebesih večno srečo uživaj,
do svidenja na vekomaj.

Žalujoči:

Ivanka, žena

Lojze, sin z družino

sestri in ostalo sorodstvo.

Willoughby Hills, O., 16. dec. 1993.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

ustanove. Naj kot primer navedemo samo Karitas. Pomagala je slovenskim oblastem pri odpravljanju vojne škode, ob času velikih poplav itd. Zbranih je bilo skoraj milijon dolarjev in odposlanih slovenskim ustanovam. Tudi zdaj slovenski rojaki izdatno podpirajo slovenske zdravstvene, kulturne in cerkvene ustanove z organiziranjem nabirk v omenjene namene.

3. Kanadski slovenski kongres je naslovil spomenice na

kanadske zvezne oblasti glede slovenskih beguncev iz Bosne.

Te spomenice so seznanile kanadske oblasti s težavami slovenskih beguncev iz Bosne, hkrati smo z njimi zaprosili za vselitev teh oseb.

4. Slovenci v Kanadi se zavemo, da bo nova država tudi v prihodnosti potrebovala mednarodno pomoč pri ohranjanju slovenske državne neodotakljivosti.

(dalje na str. 16)

Osamosvojitve se je lepo posrečila, demokratizacija pa se le počasi prebija

Obrambni minister Janez Janša o slovenski pomladi in njenih sadovih, o Cerkvah, praznovanju božiča...

(Telefaks iz Ljubljane)

Minister Janez Janša sodi med tiste osebnosti našega javnega življenja, o katerih se veliko govori in piše. Kristjani smo se srečali z njegovim imenom v tako imenovani slovenski pomladi. Takrat smo po naših cerkvah molili za pravičnost in mir, ko so mu skupaj s Tasičem in Borštnerjem sodili na Roški cesti. V veliki meri je slovenska osamosvojitve njegovo delo, na obrambnem ministrstvu so se že takoj, ko ga je prevzel, zavzeli za urejanje odprtih vprašanj v zvezi s služanjem duhovnikov v teritorialni obrambi, predvsem pa z vrnitvijo nekdanjih Škofovih zavodov v Šentvidu... Vse to in še kaj je bilo vzrok, da smo ministra Janeza Janšo poprosili za tale pogovor.

• Gospod minister, od leta 1988 ste ena osrednjih osebnosti slovenskega družbenega življenja. Ali ste si ob začetku slovenske politične pomladi predstavljali vse to, do česar smo zdaj prišli?

Na začetku slovenske pomladi leta 1988 smo vsi čutili, da je napočil čas sprememb. Komunistični sistem se je polagoma majal v vsej Vzhodni Evropi. Toda nihče ni pričakoval, da se bo zrušil tako hitro in hkrati v tako veliki meri preživel na drug način.

Spomladi leta 1988 so slovenski pisatelji izdali teze za demokratično ustavo, ustanovljena je bila Kmečka zveza, v vladajoči KPS je boj za prevlado med Kučanovo in Popitovo strujo pojenjaval v korist Kučana. Svoboda govora je začela prihajati do izraza. Hkrati pa se je v takratni Jugoslaviji začel uresničevati načrt države po meri Srbije z rezervno podvarianto Velike Srbije. Beograd je pritisnil na Komunistično partijo Slovenije, naj uredi stvari doma.

O državljanstvu

(nadaljevanje s str. 15)

Kot smo že na začetku omenili, živi danes zunaj domovine pol milijona Slovencev. Ta slovenska navzočnost v svetu more biti velik kapital za Slovenijo.

Zato Kanadski slovenski kongres in Slovenci na splošno pričakujejo, da bo nova slovenska država prisluhnila potrebam in željam Slovencev po svetu.

V ta namen je Kanadsko slovenski kongres poslal notranjemu ministru g. Ivanu Bizjaku ustrezno vlogo. Svet in glavni odbor KSK pa čuti dolžnost, da o vsem tem obvesti tudi slovensko javnost v domovini in po svetu.

dr. France Habjan, predsednik glavnega odbora Kanadskega slovenskega kongresa

dr. Srečko Pregelj, predsednik sveta Kanadskega slovenskega kongresa

CK ZKS Slovenije s Kučanom na čelu, ki je imel absolutno oblast, je imel dve možnosti: braniti demokratizacijo in prebujajočo se nacionalno zavedanje Slovencev ali pa poslušno izvršiti beograjski ukaz. Kot vedno od leta 1941 naprej so slovenski komunisti tudi tokrat ubogali beograjsko partijsko in vojaško centralo. Rezultat tega so bile aretacije Borštnerja, Tasiča in mene, s katerimi so hoteli prestrašiti Slovence, da ne bi nasprotovali slovenski enopartijski oblasti in beograjski nadvladi.

Odziv med ljudmi in še posebej dejavnost Odbora za varstvo človekovih pravic, v katerem so sodelovali predstavniki pisateljev, novinarjev, Cerkev in drugih civilnih organizacij in skupin, je prekrizala račune tako domači kot beograjski oblasti. Iz energije slovenske pomladi so nato nastala jedra številnih opozicijskih strank, ki so, povezane v Demos, zmagale na prvih svobodnih volitvah leta 1990. S tem je bil izvoljen tudi bistveni pogoj za nacionalno osamosvojitve dobro leto kasneje.

• Takratne enotnosti civilne družbe, ki je delala za demokratizacijo in osamosvojitve, danes ni več. Kako to? Zdaj ni več niti enakih spominov na tiste dni. Vi ostajate zvesti takratnim idealom...

Povsem monolitne enotnosti ni bilo nikoli. Vedno so bili nekateri za večje, drugi za manjše kompromise. Bolj pa so se stvari jasnile, večje so bile razlike, kar je večinoma normalen pojav. V Odboru so sodelovali nekateri ljudje, ki od samega začetka niso hoteli imeti ničesar skupnega s strankarsko politiko. Ko so nastale stranke, so se umaknili, nekateri med njimi pa so pozneje celo nasprotovali slovenski osamosvojitvi. Večina pa je le vedela, da bo prišlo do velikih sprememb, vprašanje sta bila le čas in cena.

Kmalu po prvem sojenju na Roški smo obsojenci skupaj s predstavniki Odbora obiskali nadškofa Alojzija Šuštarja. Med sojenjem so bile v ljub-

ljanski stolnici pa tudi drugod maše, kjer je veliko ljudi molilo za nas in želeli smo se Cerkvi zahvaliti za podporo in pomoč. Bil je zelo prijazen in razumevajoč pogovor in po njem se mi je zdelo, da smo Slovenci dovolj močni za preizkušnjo, ki se je že dala slutiti

ljanski stolnici pa tudi drugod maše, kjer je veliko ljudi molilo za nas in želeli smo se Cerkvi zahvaliti za podporo in pomoč. Bil je zelo prijazen in razumevajoč pogovor in po njem se mi je zdelo, da smo Slovenci dovolj močni za preizkušnjo, ki se je že dala slutiti

• Z demokratizacijo so do javne besede prišli tudi kristjani zato, ker so sodelovali pri njenem uveljavljanju. Zdaj se pozablja na njihov takratni delež in so odpravljani v družbenem življenju, ko gre za njihove pravice, npr. Cerkev se odreka pravica do vrnitve premoženja, verni nimajo vpliva pri oblikovanju šolske zakonoda-

je in podobno... Ponekod (npr. vrnitev Škofovih zavodov) pa se le premika. Zakaj tako?

Nedvomno gre kristjanom velika zasluga za svobodo javne besede, tudi zato, ker se je dolga leta, pa čeprav zavita v svetopisemske prispodobе, ohranjala v Sloveniji le v literaturi, poeziji in v slikovitih pridigah mnogih duhovnikov, ki so kritično odsevale tudi družbeno stvarnost. Ko govorimo o mednarodnem priznanju Slovenije, je vloga Vatikana pomembnejša, kot je to splošno znano.

Na kratko rečeno je slovenska Cerkev v zadnjih odločitvah (dalje na str. 17)

Gospod, daj mu večni pokoj in večna luč naj mu sveti.

JOZEF STROPNIK

Vdani v božjo voljo naznanjamo, da je 9. avgusta, 1993 Bog poklical v večnost Jozefa Stropnika. Pogreb je bil 13. avgusta s sveto mašo v cerkvi Brezmadežnega Spočetja v Willoughby. Truplo čaka vstajenja na pokopališču Vernih duš v Chardonu, Ohio.

Rajniki je bil rojen 24. decembra, 1942 v naselju Zgornji Breg (Podpeca), fara Mežica na Koroškem, Slovenija. Star je bil devet let, ko je umrl njegov oče Jožef, in šestnajst let ob smrti mame Amalije. V Cleveland je prispel leta 1961, kjer se je 24. junija, 1967 poročil z Mileno Dolenc. Bog je blagoslovil zakon s tremi hčerkami. Pokojnik je bil elektronski tehnik, pozneje obrtnik in zadnje lastnik SOS Overhead Door Service, Inc. Bil je član KSKJ društva št. 226, Kristus Kralj ter Callistian Guild clevelandske škofije.

Iskrena hvala župniku, č.g. Francis D. Curran-u, za maziljenje, molitev sv. rožnega venca v pogrebem zavodu ter darovanje pogrebne sv. maše. Iskrena hvala župniku fare Sv. Vida, č.g. Jožetu Božnarju, za molitev sv. rožnega venca, za obrede v pogrebem zavodu na dan pogreba, za somaševanje in za obrede na pokopališču. Hvala lepa g. Francu Šegi in g. Jožetu Riglerju, ki sta se v imenu KSKJ poslovila od rajnega z molitvijo rožnega venca. Srčna hvala pevkam in pevcem Korotana in pevovodju g. Rudiju Knezu za ganljivi pesmi in molitev ob krsti. Najlepša hvala organistu g. Knezu ter gospema Tilki Špeharjevi in Heleni Goršetovi za krasno izbiro in predvajanje pesmi pri sv. maši, da je imel pogreb lep slovenski pečat. Na zadnji zemeljski poti so rajnega Jožeta nosili gospodje Gregorij Dolinar, Jože Grčar, Matija Lončar ter dobri sosedi Mario DiFranco, Frank LaConte in Dominic Manfroni. Iskrena vam hvala.

Prisrčna hvala vsem, ki ste v tako velikem številu prišli kropiti in izraziti sožalje. Lepa hvala za podarjeno cvetje, katero je krasilo krsto. Iskrena hvala za darila za sv. maše in dobrodelne namene. Hvala za izražena sočutja in bodrilne besede vseh vas, ki se radi razdalje niste mogli osebno posloviti od pokojnega. V tolažbo nam je bil lep obisk pri pogrebni maši in na pokopališču. Upoštevamo žrtve tistih, ki ste prišli na pogreb iz daljnih krajev. Hvala vam. Lepa hvala tudi dr. Milanu Pavlovčiču, ki se je z žalostinko poklonil rajnkemu na slovenski radijski oddaji. Hvala pogrebni zavodu Dan Cosic, in še posebej Jožetu Zevniku, za sočutno vodstvo pogreba.

Najtoplejša hvala vsem, ki ste v življenju s prijazno besedo ali dejanjem olajšali njegovo trpljenje. Bog povrni!

O Oče večni, Sodnik pravični, le Ti vse skrivnosti duše veš, le Ti z usmiljenjem, brez zmote, pravično sodbo vsem deliš.

Prosimo Te za dušo rajn'ga, med rajske trume sprejmi jo, naj v naročju Tvojem se odpočije, naj mir uživa, svobodo.

Žalujoci:

žena Milena
hčere Magda, Metka in Veronika
zet Jack Daly

v Sloveniji sestro Elizabeta Tomšič in Angela Štumberger z družinama
sorodniki v ZDA, Kanadi in Sloveniji.

Willoughby Hills, Ohio 16. decembra 1993

V BLAG SPOMIN

NAŠEGA MOŽA, ATA,
IN STAREGA ATA
Druga obletnica smrti

MILAN DOLINAR

ki je umrl 14. decembra 1991

Dve leti Te zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš;
Srce Tvoje več ne bôje,
bolečin več ne trpiš;
Nam pa žalost srca trga,
solze rosijo nam oči;
Dom je prazen in otožen,
odkar Te več med nami ni.

Žalujoci ostali:

Pavla — žena
Rozi, Milena — hčerki, in zeta
Miran, Gregor — sinova,
in snahi
vnuk in vnukinji

Pogovor z Janezom Janšo

(nadaljevanje s str. 16)

nih letih veliko pripomogla k uresničitvi ključnih nacionalnih interesov, in to na način, ki ni predstavljal prevzemanja funkcij državnih institucij, kot so ji nekateri očitali. Mnogi hočejo še danes Cerkev spraviti v položaj nadzorovane institucije ali pa nanjo gledajo tako kot v časih socializma.

Od tod izvirajo mnoge težave. Sklicujejo se na Evropo, dokler lahko to izkoristijo v svoj prid. Ko pa naletijo na predloge, da bi tudi odnose s Cerkvijo uredili tako, kot so jih v primerljivih evropskih državah, pa to preslišijo. Po padcu Demosove vlade so nekatere stvari spet dobile svoj prejšnji tok, vendar pa vrnitve nazaj na staro ne bi smeli dovoliti.

• **Obrambna zakonodaja je ena od prvih, ki se prilagaja novemu času. To se je pokazalo že leta 1991, ko so se začela urejati vprašanja udeležbe duhovnikov na orožnih vajah, pozneje pa pri vprašanjih duhovne oskrbe slovenskih vojakov. Kaj še pripravljate?**

V pripravi je zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaški dolžnosti. Ta naj bi tudi na zakonski ravni omogočil to, kar danes omogoča uredba vlade, ki predvideva, da lahko duhovniki opravljajo svoje poslanstvo tudi kot tako imenovano civilno dolžnost in se kot vojaški obvezniki ne razporejajo v vojaške enote. So pa dolžni v svoji fari sodelovati s tisto enoto slovenske vojske, ki bi se tam mobilizirala ali bi tam delovala v vojnih razmerah.

Nekaj takih primerov je bilo tudi junija in julija leta 1990, čeprav je bila vojna kratka. Kljub temu da to še ni bilo zakonsko urejeno, so vojaki sami zahtevali duhovnika. Ker je v Sloveniji v miru vojaški rok kratek (najkrajši v Evro-

pi) in ker je uvedeno teritorialno načelo služenja (praviloma čim bližje domu), fantje pa so ob koncu tedna mnogokrat doma, bo v razpravi ob spremembi zakona najbrž veliko pomislekov glede klasične kuratske službe v vojski v miru. Nobenega dvoma pa ni, da bomo morali sedanje rešitve za vojne enote po spremembi zakona ustrezno dodelati.

• **Nekdanja jugovojška je prepovedala versko časopisje in vsako versko dejavnost. Kako sedaj? Kakšno časopisje imajo naročeni učni vojaški centri?**

V JLA so bili vsi časopisi z versko vsebino prepovedani, s posebnim členom Službenega pravila je bilo prepovedano npr. celo nošenje križca na verižici. V učnih centrih slovenske vojske se ne prepoveduje nobena knjiga, revija ali časopis, naročeni pa so tisti, po katerih je povpraševanje.

• **Medtem ko pri vas dosledno uveljavljate demokratična načela, se na drugih področjih dogaja drugače, celo nasprotno. Afere, špekulacije, kraje družbenega premoženja... Ali ima vlada dovolj moči, da se to ustavi?**

Res je. Mnogi, ki so bili nekdanj siloviti zagovorniki družbene lastnine, so jo sprivatizirali do neslutnih vsot. To je danes najresnejši problem Slovenije. Nebrzdana kraja skupne lastnine, s katero se na eni strani ustvarja peščica na hitro obogatelih nekdanjih direktorjev in politikov, na drugi pa množice brezposelnih in okrađenih.

Na ta način skušajo stare strukture ohraniti svojo prevlado v družbi in to jim, žal, dobro uspeva. Kupujejo časopise, privatne TV kanale, radijske postaje, založbe, podjetja, banke...

S tako količino denarja tudi volitve niso problem. Na zadnjih predsedniških volitvah je zmagoviti kandidat imel na voljo več denarja kot vsi ostali številni protikandidati skupaj, pa se mu tega še očitati niso upali. Bojim se, da je v vladi preveč blokad, da bi lahko učinkovito posegla v te razmere.

• **Preteklost, posebno državljanska vojna, je pri nas še vedno odprto vprašanje. Kako ste zvedeli za to resnico in o pobojih domobrancev po vojni?**

Najprej sem za drugo plat resnice izvedel iz nekaterih knjig, tako kot večina v moji generaciji. Šele kasneje so si tudi starši upali povedati stvari, ki so nam jih za dolgo zamolčali, misleč, da nas s tem varujejo pred neprijetnostmi in nevarnostmi. Najbrž so imeli prav.

To vprašanje bo odprto toliko časa, dokler mrtvi ne bodo dobili svojih znanih grobov, krivci za te strašne zločine pa vsaj pravično uradno moralno obsodbo. To bi bila največja usluga generacijam, ki bi rade poznale resnico iz polpretekle

zgodovine in se znebile občutka, da rastejo na nepopravljnih krivicah.

• **Kako različni napadi, grožnje vplivajo na vaše zasebno življenje, družino?**

Vplivajo toliko, da bi težko rekel, da živimo normalno življenje. Razmere so se popravile po osamosvojitvi, saj smo bili prej vsaj nekaj časa tudi neposredno fizično ogroženi. Vendar pa mislim, da zadnja burna leta vsaj na otrocih niso zapustila hujših posledic, za kar gre velika zahvala tudi drugim, predvsem ženinim in mojim staršem, moji in njeni sestri in drugemu sorodstvu. Tudi v šoli so bili zelo razumevajoči. Vsi so pomagali po svojih močeh.

Nekoč sem mislil, da bo demokracija in osamosvojitve prinesla hitrejšo spremembo in nameraval sem potem pustiti politiko. Osamosvojitve se je res lepo posrečila, demokratizacija pa se le počasi prebija, tako kot v nekaterih drugih vzhodno in srednjeevropskih, bivših komunističnih državah.

Tvorci represivne kazenske zakonodaje v komunističnem sistemu so danes pri nas varuhi človekovih pravic, ki branijo predvsem sebe in druge krivce za enopartijsko diktaturo, tvorci samoupravljanja pa

V BLAG SPOMIN

23. OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA SOPROGA,
OČETA, STAREGA OČETA
IN BRATA

PETER JELAR

ki je umrl 16. decembra 1970.

V hladnem grobu zdaj počivaš
rešen si prav vseh skrbi,
mi pa mislimo na Tebe,
Te pogrešamo vse dni.

V srcih nosimo ljubeče glas,
spomin in pogled Tvoj,
dokler ne steče nit življenja
in pridemo vsi za Teboj.

23 let že Te zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš,
srce Tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srca trga,
rosijo solze nam oči,
dom je prazen in otožen,
odkar Te več med nami ni.

Žalujemo:

FRANCES, roj. SMAJC, žena
JOHN, FRANK, JOŽE, sinovi
MARIE por. LUTON,
FRANCES por. SCHMITT,
hčeri

Mary Jo, Sue, Margie, snahe
vnuki in vnukinje
in ostali sorodniki.

Cleveland, Ohio, 16. decembra 1993.

lastniki podjetij, ki mečejo delavce na cesto. Zato mislim, da moram še nekaj časa vztrajati.

• **Ali ste v mladosti obhajali božič? Kaj si želite letos za ta praznik in kaj boste zaželeli našim bralcem?**

Božič je bil v moji mladosti najslovesnejši praznik. Spominjam se, da smo si otroci iz moje vasi želeli, da bi bili toliko odrasli, da bi šli lahko k polnočnici in videli velike jaslice. To je bilo doživetje že samo po sebi. Takrat je bil za božič vedno sneg in vse je bilo nekako skrivnostno. Spominjam pa se tudi, da nas je v cerkvi v gumijastih škornjih vedno zeblo.

Večkrat smo za božič čakali tudi očeta, ki je delal v Nemčiji in se je za ta praznik vračal

domov. Letos si želim, da bi bil božič čim bolj spokojen. Vam in bralcem Družine pa želim veliko veselja, osebne sreče, medsebojnega razumevanja in trdne volje za skupno dobro.

• **Hvala za pogovor in voščilo, gospod minister.**

Pogovarjal se je

Franci Petrič

ANEKDOTA

Angleški kritik in dramaturg Richard Steele (1672—1729) je prosil prijatelja: »Posodite mi šeststo funtov!« »Kaj pa boste s tako veliko vsoto?!« »Poplačal bom upnike; želim si že enkrat znebiti vseh teh dolgov!«

Da ne bo pozabljeno...

To pismo je bilo objavljeno v *Slovincu* 7. decembra. Posredujemo ga v celoti. Ur.

Pred dvema letoma sem pisal pismo Ani Š. rojeni Šk. na Pijavi Gorici, da bi mi kaj povedala o usodi mojih dveh bratov domobrancev, ki sta bila vrnjena iz Vetrinja in sta bila kot jaz v zloglasnem teharškem taborišču. Pisal sem ji, ker jo prav dobro poznam še od doma.

Sam živim že dolgo v predmestju Clevelanda. Kolikor mi je znano, živi Ana sedaj v Škofji Loki na Gorenjskem. Odgovora na moje pismo ni bilo.

Lansko leto ob obisku v Sloveniji sem se želel z njo srečati. Tudi mojemu bratu, ko jo je bil obiskal, je povedala, da bi rada govorila z menoj. Ob obisku domovine sem jo po telefonu poklical in se ji predstavil, toda ko me je prepoznala, je telefonski klic takoj prekinila.

Zakaj iščem pojasnila od nje? Bil sem domobranec, čeravno še mladoleten. Po končani vojni sem bil z drugimi domobranci vrnjen iz Vetrinja v »Titovino« in sem po krvavi poti prišel skupaj s svojima bratoma v Teharje. O tem, kaj se je tam dogajalo, je bilo že veliko napisanega, pa še premalo. Sedaj bi se morali oglasiti tisti, ki so to gorje povzročali.

Ana Š. bi gotovo lahko za zgodovino marsikaj dodala k teharski tragediji. Bila je namreč v teharskem taborišču kot »uniformirana partizanka«. Bila je med zasliševalci, ki so popisovali pretepe in mučene domobrance in »odločali« o njihovi usodi; na levo v takojšnjo smrt ali na desno v nadaljnje trpljenje, zasramovanje, lakoto in dostikrat tudi v smrt, čeravno so bili le malo več kot otroci.

Je že več kot 48 let od teh krutih časov, vendar se jih tako dobro spominjam. Tedaj me je imenovana hitro spoznala in me tudi nahlulila, ker sem svoj pogled obrnil proč od nje, da me ne bi prepoznala. Ne vem, ali bi to pismo danes pisal, če se na srečo ne bi bil

izognil njenemu »izpraševalnemu« oknu, ko so nas popisovali. Ko sem prišel do njene okna, sem videl, da je ravno pogledala drugam, zato sem to priliko izkoristil ter se hitro pomaknil do drugega, neznanega zasliševalca. Takrat, meseca maja 1945, še nisem dopolnil 17 let.

Kolikšno odgovornost je Ana Š. imela takrat v Teharjah, ve samo ona. Bilo bi prav, da se oglasi in pove svojo stran. Od kod je dobivala povelja in smernice? In kdo je bila oseba, ki je odločala, ktere je treba takoj likvidirati in katerim naj bi bilo prizanešeno?

Poznal sem komandanta posadke tistih, ki so varovali samo taborišče. Njegovo ime je bilo Jože Škulj, doma je bil iz Iške vasi. In leto po tistem, ko sem bil izpuščen, sem se z njim srečal na Igu kot odbor-nik zadrage.

Ana nedvomno ve tudi za druge, ki so sodelovali pri tem mučenju. Morda pa je hote pozabila na tiste dni, ko so člani KP na skrivaj mučili in pobijali tisoče fantov, mož, žena in celo otrok. Še danes se skrivajo, ker jih je sram, da so bili »ne vojaki, temveč človeški izmečki«, kot je nedavno rekel angleški brigadir A. Ramsey, komandant ZN v Bosni, ko je označil storilce pokola v Stupnem Dolu.

Ko danes beremo o grozotah v Bosni, se nam ne zdi nič čudnega. Pri nas na Slovenskem se je to dogajalo že od leta 1942 naprej. Množični pokoli leta 1945 so samo dokaz, da kar se je Janezek naučil v Španiji, Katynu, Sibiriji in drugod, to je potem Janez počel v Mozlju, Jelendolu, Teharjah, Hrastniku, Kočevskem rogu in tudi drugod po slovenski zemlji.

Morda bo Ana Š. rekla kot sodnik Sartori o časih, ko so obsodili duhovnika Jožka Kraglja na smrt: »Da, vihar ni časi so bili, vihar ni« (Jožko Kragelj, Moje celice). Vem, da je bila le neznan delček slovenske tragedije po vojni, vendar je bila in je soodgovorna za gorje, ki se je takrat dogajalo.

Lojze Drobnik

V BLAG SPOMIN

OB DESETI OBLETNICI,
ODKAR NAS JE ZAPUSTIL
NAŠ LJUBLJENI MOŽ,
OČE IN STARI OČE

JOŽE CHAMPA

ki je umrl 16. decembra 1983

Deset let je že minilo,
ko srce je utihnilo;
solzne naše so oči,
ker Tebe več med nami ni.
V miru božjem Ti počivaj,
dragi, nepozabni nam.
V nebesih srečno uživaj
na vekomaj.

ŽALUJOČA DRUŽINA

Misijonska srečanja in pomenki

1014. Vsem misijonarjem na terenu

in sodelavcem v zaledju v imenu celotne MZA želim mirne, zadovoljne, zdrave in svete božične praznike! Pri jaslicah bomo v molitvi povezani Boga hvalili, da že leta duhovno in materialno pomagamo osamelim pionirskim dušam iz Slovenije, ki gradijo božje kraljestvo, kjer ga še ni.

Preko Maryknolla v New Yorku smo poslali pomoč \$500 od MZA razdelitve 1993 Francisu Rebolu na Tajvan in Danielu Ohmannu v Tanzanijo. Salezijancu Danilu Lisjaku v Rwando smo poslali \$500. Lepo dela in letos je trikrat rabljene znamke poslal preko misijonarja, ki se je v Kanado vračal iz terena. Svetni duhovnik Franc Mihelčič na Madagaskarju je dobil \$500.

Sestri Mariji Banić, Hrvatci, smo poslali v Rwando \$500, ki jih dobi po dobrotnem dolgoletnem sodelovanju njene sestre Ivane Cvijin, ki je MZA pionirka v Subotici in Zagrebu in MZA že leta pošilja nove znamke iz Jugoslavije in Madžarske, če kake dobi. Salezijanki Zvonki Mikec v Angolo je šlo njej namenjenih \$500.

Uršulinka Deodata Hočevar

z Indonezije je prejela \$500. Večkrat se je letos oglašila in kljub letom lepo še deluje pri vzgoji dijakinj na njihovih šolah. Dolga leta je bila v Djakarti in na Javi ravnateljica uršulinskih šol, kot pred leti sestra Ksaverija Pirc v Bang-

koku. Uršulinka Frančiška Novak v Tajski je dobila \$500. Ob obisku domovine je na raznih krajih govorila o svojem misijonskem delu v Tajski.

Consolata misijonar Emil Chiuch je v Tanzaniji prejel \$500. Doma iz Furlanije, slovenščine ne obvlada. Piše vedno v italijanščini. S. Mojca Karničnik v Zairu je deležna \$500 za njen delokrog. Tudi ona je bila lani v Ljubljani na obisku in sta se srečali z glavno tajnico MZA Ferjanovo ob misijonski prireditvi v Stični.

Usmiljenka Bogdana Kavčič

v Rwandi prejme letos \$600. Dodaten stotak je od njene prijateljice MaryAnn Mlinar. Salezijanka Terezija Medvešek kljub starosti kljub starosti še dela z ubogimi deklicami v Indiji in je dobila \$500. Usmiljenki Vida Gerkman in Anka Bugar v Rwandi sta prejeli vsaka po \$500.

Salezijanec Pavel Bernik v Nagalandu, Indija, je dobil svojih \$500 v jubilejnem letu njegove zlate maše. Salezijanski brat Ludvik Zabret v Indiji se je iz domovine vrnil v Indijo in dobil za svoje delo \$500. Salezijanski brat Jožko Kramar iz Papue-Nove Gvineje, ki je letos ob obisku domovine bil v prometni nesreči in se je precej pozdravil, dobi \$700. Dva stotaka v kanadski valuti sta zanj darovala Vid in Marija Rovanešek iz Sudburyja, pa smo dodali razliko, da je bil ček v ZD dolarjih.

S. Marija Sreš v Indiji je dobila \$500. Tudi ona je letos obiskala domovino. Usmiljenka Vesna Hiti v Rwandi je prejela tudi \$500. Frančiškan Hugo Delčnjak, ki deluje v Venezueli, je dobil \$500.

Frančiškan Milan Kadunc

v republiki Benin je dobil \$500. V domovini letos na obisku je imel dolg razgovor z gđč. Ferjanovo in omenil, da dobivajo intencije sedaj iz Slovenije in Francije in da jih sam sedaj od nas ne potrebuje. Štipendij zanje je vedno v višini \$10. Mi na tem kontinentu tihe sv. maše, ki so neoznanjene, opravljamo za \$5 US ali kan. V Sloveniji smo opazili letos, da so štipendij ponovno dvignili.

Salezijanski brat Ivan Kešpret v Indiji prejme \$500. Tudi on se rad oglasi in vedno kak misijonski spominek pošlje, ki ga uporabimo za naše dobrotnike v zaledju. Salezijanca Avgust Horvat v Rwandi in Jože Mlinarič v Burundi sta dobila vsak po \$500. Oba sta zadnja leta bila ponovno na obisku v Sloveniji.

Kanosijanka Anica Miklavčič v Hong Kongu, ki še vedno upa na povratek na Kitajsko, je dobila \$550. Gdč. Maria Mlinar ji je darovala letos \$50. Salezijanski brat Rafael Mrzel na Filipinih na pol v pokoju, v hiši za zdravljenje, je dobil \$500. Skrajno zadnja leta kljub bolezni srca skuša pomagati, kjer more. G. Lenček mi je omenil enkrat, da je br. Mrzel najprej vstopil k lazarištom, kot rajni br. Ciril Verdnik in kasneje odšel v salezijansko družbo, kjer se je izredno obnesel.

Sošolcu Jožetu Cukaletu

v Indijo smo poslali \$500 in upamo, da se nam bo kmalu kaj oglašil. Je tudi na pol v pokoju in misijonar v takem stanju doživlja isto, kot vsak, ki gre v pokoj. Za vsakega v življenju nastopi čas te preizkušnje, ko ne moreš več, kar je tako rad opravljal vse življe-

nje. Velika in blagoslovljena doba za vajo v potrpežljivosti, več molitve in poglobitve, ko človek čuti, da je blizu časa srečanja s Stvarnikom in čas končnega obračuna o oskrbovanju prejetih talentov: enega, dveh ali petih.

Sestri Benigna in Alojzija Šteh v Južni Afriki sta prejeli vsaka po \$500. Njih sestra Vincent Novak v Namibiji prav tako \$500. Vse so že v visoki starosti in ena Štehovih precej oslabela. Uršulinka Zora Škerlj v Bocvani je dobila \$500. Njena sestra Cvetka Trojer je tudi iz Bocvane že pred časom odšla. Medicinska sestra Minka Škrli je iz misijonov odšla že lani. (Bo še)

Darovali so zadnje tedne.

Neimenovni iz Ohia \$200; Our Lady of Lourdes Catholic Women's League, Elmvalle, Ont., za vzdrževanje bogoslovca, kan. \$350; M.P. iz Chicaga \$50; Rev. Karel Pečovnik in Jože Vogrin, oba iz Parkers Prairie, Minn., vsak po \$500; Neimenovani iz Kan. \$900 kan.; Jože in Tončka Kastelic, Toronto, za semenišnike in lačne otroke, kan. \$1000; Neimenovani iz Lincolna, Ont., za misijonarje, kan. \$250; Julia Tomšič, Bronx, N.Y., \$50.

Vsem dobrotnikom za vse milijonkrat zahvaljeni!

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Novi grobovi

Rudolph J. Simcic

Dne 12. decembra je na svojem domu umrl Rudolph J. Simcic, mož Eleanor, roj. Gedeon (članica glavnega odbora ADZ), oče Shirley Rucinski, Cindy Rusu, Garyja, Debbie Abramo in Chris Becka, 10-krat stari oče, brat Max-a ter že pok. Anthonyja in Frances. Pogreb bo danes s sv. mašo v cerkvi Sv. Družine in pokopom na Sv. Križa pokopališču.

Joseph Cekada

Dne 13. decembra je na svojem domu v Euclidu umrl 83 let stari Joseph Cekada, rojen v Sloveniji, mož Anne, roj. Grbec, oče Josepha, Leo-ta in Maria, 8-krat stari oče, brat Dominica ter že pok. Johna, Mary Aita, Jennie Segulin in Felixa, član ADZ št. 11 in Primorskega kluba. Pogreb bo danes iz Želetovega zavoda na E. 152 St. s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na pokopališču St. Martin of Tours v Valley Cityju, Ohio. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin Hospice of the Western Reserve, 5786 Heisley Rd., Men-

tor OH 44060.

Joseph Trunkely

Dne 13. decembra je v Meridia Euclid bolnišnici umrl 71 let stari Joseph Trunkely, mož Louise, roj. Petrovich, oče Josepha in Linde, 3-krat stari oče, brat Anthonyja in Alyce Dodge, veteran druge svetovne vojne, zaposlen pri Warner & Swasey 43 let, do svoje upokojitve l. 1982, član ADZ št. 8, SNPJ št. 142 in Kluba upokojencev na Holmes Ave. Pogreb je bil 15. decembra s sv. mašo v cerkvi sv. Roberta in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Mary Martincic

Dne 12. decembra je umrla 87 let stara Mary Martincic, rojena Zupancic v Clevelandu, vdova po Mathewu, štiri bratje so že pok. Pogrebne obrede je 15. decembra v Želetovem zavodu na E. 152 St. opravil č.g. John Kumše. Pokopana je bila na Vernih duš pokopališču.

Robert Speck

Dne 10. decembra je v Holy Family Home umrl 69 let stari Robert Speck, rojen v Clevelandu, veteran 2. svetovne vojne, mizar po poklicu, oče Nadine Silverman, Michaela in Marka, 3-krat stari oče, brat Jennie Schneider, Mary Leslie, Stophie Stucki, Josepha ter že pok. Johna in Franka, član SDD na Recher Ave. 42 let. Pogreb je bil 13. decembra v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Norman A. Samsa

Umrl je Norman A. Samsa, mož Donne, roj. Battaglia, oče Marka, June Soreo in Laure Jelenic, 4-krat stari oče, sin Rose Gerl ter že pok. Josepha in pastorka Julie Samsa, brat Josephine Mikovich, Elsie Bulc in Josepha. Pogreb je bil 13. decembra s sv. mašo v cerkvi St. Justin Martyr s pokopom na Vernih duš pokopališču.

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

300,000

DOBITNIKOV DNEVNO

Sodelujte pri dobitkih

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

MALI OGLASI

Receptionist — Monitor

For Saturday or Sunday
In beautiful senior surroundings. Call 383-1459 and ask for Florence. (X)

For Rent

E. 67 Street. Upstairs. Four rooms. Call 731-3613. (47-50)

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (X)

MALI OGLASI

HOUSE FOR SALE

Brick bungalow, 3 bedrooms, 1 bath, large eat-in kitchen with dishwasher, living room with A.C., rec room and basement, 1 car garage, excellent move-in condition. 725 E. 254, Euclid. \$80,000. Phone 731-8114, call anytime. (49-52)

Pick Up & Delivery Part-time

Have small, enclosed pick-up truck. Call 391-7729. (49-50)

Joe (Jože)
Zevnik
Apprentice
Funeral
Director

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME

*Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio*

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Božična voščila iz Toronto

Ivan Marn — osemdesetletnik

dr. STANKO RAŠČAN:

— PREKMURJE: VČERAJ IN DANES —

TORONTO, Ont. - Ivan je bil rojen 19. decembra 1913 v Zalogu pri Ljubljani, kjer je tudi obiskoval šolo. Po odsluženem vojaškem roku se je zaposlil v papirnici Vevče, kot kemični tehnik. Leta 1943 se je pridružil domobrancem in maja 1945 se je umaknil v Avstrijo. Leta 1948 je emigriral v Kanado.

Leta 1954 se je Ivanu pridružila žena s štirimi otroki, ki so bili rojeni v Sloveniji. V Kanadi je družina dobila še dva otroka. Le nekaj let je preteklo, in Ivanovi otroci so si začeli ustvarjati lastne družine. Danes ima še pet živih otrok, 19 vnukov in 14 pravnukov; skupaj 39 naslednikov. Človek bi dejal, da je to blagoslov zemlje.

V vsej sreči in veselju, ki ga je Bog dal Ivanu, s številno in zdravo družino, je bilo tudi nekaj tragedij. Žena Silva, roj. Novak, s katero se je poročil leta 1937, mu je vedno stala ob strani, je preminula leta 1986. Leta 1991 je izgubil še sina Janca, ki je bil komaj 49 let star.

Človek bi mislil, da bi tako številna družina popolnoma absorbirala moža. Toda ne, Ivan je od vsega začetka po prihodu v Kanado sodeloval v različnih organizacijah, često kot

predsednik ali pa kot odbor-
nik.

Naj naštejemo vsaj nekatere funkcije, ki jih je opravljal: Predsednik Imigracijskega odbora (da nudijo pomoč novodošlim v Kanado), več let je bil član Prosvetnega društva Baraga, 3 leta je bil predsednik Društva Imena Jezusovega, daljšo dobo direktor v Hranilnici in Posojilnici Slovenija, odbornik v Slovenskem domu, in več let predsednik Društva Slovencev Baraga.

Kot predsednik tega zadnjega društva, je bil eden glavnih organizatorjev prvega Slovenskega dne v Kanadi leta 1960. Slovenski dan je postal tradicionalno največji slovenski praznik. Skupno z letošnjim smo jih imeli že 34.

Ravno Ivanovi organizacijski sposobnosti, delavnosti in zmernosti v odnosih do sodelavcev, se je treba zahvaliti, da smo uvedli, upajmo, da še za veliko let, to lepo praznovanje.

Tu imamo zelo socialno čutečega človeka, ki pripada generaciji, ki se je uprla komunizmu in katero so rdeči oblastniki tako dolgo in vztrajno blatili. Kaj ti nori ljudje mislijo? Da svet nima oči in da po

(dalje na str. 20)

Sledi tekst govora, ki ga je v Slovenskem Domu v Torontu 5. decembra podal dr. Stanko Raščan o Prekmurju. Tekst je sicer zelo dolg, a zanimiv in poln zgodovine. Zato upamo in pričakujemo, da ga bodo z veseljem brali tudi tisti, ki izvirajo iz drugih krajev Slovenije. Tekst nam je posredovala ga. Marija Markes iz Toronta.

— Urednik

Uvod

Za vso usodo prekmurskih Slovencev, posebej za njihov narodnostni in kulturni razvoj, je bila odločilna pripadnost ogrski državi, nekako od konca 11. stoletja dalje. Z uničenjem Kocljeve slovenske kneževine v zadnji četrtini 9. stoletja ter Metodove cerkvene organizacije je bil uničen tudi temelj narodne kulture Slovencev v Panoniji.

Predniki današnjih Slovencev so konec 9. stoletja doživeli prihod Madžarov, ki so zasedli tudi njihovo ozemlje in s svojo nadvlado ločili tisti del panonskih Slovencev, ki se je ohranil pri življenju, od slovenskega jedra za več kot tisoč let. Izgubljeno slovensko ozemlje v današnjem Prekmurju

proti Blatnemu jezeru ter po madžarskih vpadih uničeno ali pobeglo prebivalstvo so do neke mere nadomestili najprej slovenski priseljenci iz Karantanije, poznejše izgube v turških časih pa priseljenci s severnega kajkavskega ozemlja.

Vse to je vplivalo na etnični in jezikovni značaj slovenskega Prekmurja. Ta sicer majhni del slovenskega narodnega ozemlja, obsegajoč komaj

okrog 1000 kv km in ob koncu madžarske nadvlade naseljen z okoli 90.000 prebivalci, je kljub stalno ogroženemu položaju ohranil trdoživo svoj slovenski značaj do osvoboditve 1919. Za to pa ima zasluge tudi slovstveno delo prekmurskih pisateljev v njihovem narečju.

Zgodovina Prekmurja

Predniki današnjih Slovencev (dalje na str. 20)

Vesolja za božične praznike in sreče v novem letu
Vam želita

JOŽE in EMA POGAČAR
POGAČAR REALTY LTD.
57 Anderson Ave., Toronto Ont. M5P 1H6
• Tel.: 489-8331 •

ROJAKOM VOŠČI VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
Anthony Klemenčič,
B.Sc., LL.B.
SLOVENSKI ODVETNIK
332 Browns Line,
Toronto M8W 3T6 Tel.: 251-5281

Vesel Božič in
blagoslovljeno
Novo leto 1994

Vam želi
HRANILNICA IN POSOJILNICA

SLOVENIA
Parishes (Toronto)
Credit Union Ltd.

36 Years of Service

- Daily Interest Savings
- Term Deposit
- Share/Savings (Life Insured)
- Chequing
- RRSP (No Fees)
- Money Orders
- Fully Open Loans; Mortgage, Personal and Line of Credit
- Utility Payments (Seniors Free)
- Travellers Cheques (No Fee)
- Direct Deposit
- Passport Guarantor

THREE LOCATIONS:

618 Manning Ave., Toronto 531-8475

Service Hours:

Tuesday-Wednesday...10 a.m. - 3 p.m.
Thursday - Friday.....10 a.m. - 8 p.m.
Saturday.....10 a.m. - 1 p.m.

739 Brown's Line, Etobicoke 255-1742

Service Hours:

Tuesday - Wednesday....10 a.m. - 3 p.m.
Thursday - Friday.....10 a.m. - 8 p.m.
Saturday.....9 a.m. - 12 noon

23 Delawana Drive, Hamilton 578-7511

Service Hours:

Friday.....1 p.m. - 8 p.m.
Saturday.....10 a.m. - 1 p.m.

— Prekmurje: včeraj in danes —

(nadaljevanje s str. 19)

cev med Muro in Rabo so se naselili v svoji sedanji domovini v drugi polovici 6. stoletja, vendar samo v ravninskih predelih Panonskega nižavja. Šele z uničenjem obrske države na koncu 8. stoletja se začela gostejša naselitev. Tedaj so se vključili v Frankofonsko državo. Obenem pa prične solnograjska nadškofija, kateri je bilo to ozemlje cerkveno podrejeno, širiti krščanstvo.

Za časa Pribina, Koclja in sv. bratov Cirila in Metoda (od 869-874) se je slovenska kneževina otresla odvisnosti od Nemcev. Knez Kocelj je vladal tudi Slovencem med Muro in Rabo.

Okrog leta 1092 so prišli porabski Slovenci pod stalno nadoblast Madžarov in pod Madžarsko škofijo Győr. Večji del današnjega Prekmurja pa so dodelili Železni županiji, manjši južni del pa županiji Zala. Cerkevno upravno je bilo vse Prekmurje pridruženo l. 1094 ustanovljeni zagrebški nadškofiji, toda po sporih zaradi te pripadnosti so 1176 večino prekmurskih županij, ki so bile v Železni županiji, pripojili gyōrski škofiji.

Tudi v času tik pred reformacijo je zagrebška škofija upravljala gornje Prekmurje. Zaradi svojega jezikovnega značaja pa so tudi gornje Prekmurske župnije bile ves čas odvisne od zagrebske škofije, ki jih je morala vsaj delno oskrbovati z duhovniki, veščimi jeziki, predvsem pa z verskimi rokopisi, predvsem pesmaricami in knjigami v kajkavščini. V Prekmurju so delovali tudi kajkavsko hrvaški duhovniki, domačini pa so vsaj delno študirali v Zagrebu in se tako seznanjali s kajkavščino in njenim slovstvom (od 16. stoletja dalje).

Za časa Marije Terezije leta 1777 je z ustanovitvijo nove škofije v Shombatelyu bilo vse Prekmursko ozemlje priključeno k njej in je kajkavski vpliv oslabil in so duhovniki začeli pisati knjige, ki so se jezikovno vse bolj odmikale od kajkavščine.

Vzporedno s katoliško cerkveno organizacijo pa se je v 16. stoletju pod močnim vpli-

vom ogrskih fevdalcev pričel uveljavljati v Prekmurju protestantizem, predvsem v obliki luteranstva ali evangeličanstva, manj v obliki kalvinstva. Župnije s cerkvami so v verskih zmedah prehajale do druge polovice 18. stoletja iz roke ene verske skupnosti v roke druge, kar je vplivalo ne le na versko, ampak tudi na splošno kulturno življenje. Protestantizem — v katerem je ostalo v Prekmurju danes približno 25 tisoč vernikov — je pričel uporabljati domačo besedo v knjigi — potem, ko so tudi oni

prej uporabljali kajkavske rokopisne pesmarice — v začetku 18. stoletja.

Ogrska zakonodaja je doveljevala kot učni jezik v Prekmurju v 18. stoletju materinščino in madžarščina ni bila niti obvezni predmet. Šele proti koncu 19. stoletja je pomadžarjenje nastopilo najbolj odločno prav v šolstvu in tako so duhovniki materinščino ohranjali le pri verouku in službi božji.

Kdor ve, kako Madžari še danes vztrajajo pri imenih Bunjevcev in Sokcev ter delno še pri uporabi imena »vend«, in kdor je doživel med zadnjo zasedbo Prekmurja ostro zani-

kanje slovenstva te pokrajine ter prepoved imena »szloven« za njene prebivalce, le ta bo razumel in cenil ljudi, ki so pomagali ohraniti slovenskost te pokrajine.

Zavedati se moramo, da je to bilo v času, ko so se samo Slovenci v Slovenski okroglini oz. Slovenski krajini ter Beneški Slovenci šteli za Slovence. V osrednjem delu današnje Slovenije so živeli Kranjci, poleg njih pa Štajerci. Zato lahko upravičeno ponovimo za tišinskim rojakom škofom Francem Rogačem: »Vsako ljudstvo samo sebi skaze čast, če spomin svojih velikih močv v časti drži«.

Franc Temlin

Je začetnik slovstvenega dela v prekmurščini. Rojen je neznano kdaj na Krajni v tišinski župniji. Leta 1714 se je vpisal na univerzo v Halle. Leta 1715 je prevedel iz madžarščine Gyōrski katekizmus, katerega en primerek je ohranjen v Halle-ju, drugi pa v Bratislavi. To je prevod Lutrovega Malega Katekizma, prirejen v glavnem po madžarskem prevodu.

Štefan Kuzmič

Je glavni pisatelj prekmurskih evangeličanov in v knjigah največkrat omenjano ime med prekmurskimi pisatelji. Rodil se je leta 1723 v Štrukov-
(dalje na str. 21)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BLAGOSLOVA POLNO NOVO LETO VOŠČI vsem Slovencem in Slovenkam

Potniška Agencija
KOMPAS EXPRESS
DR. KAREL ŽUZEK,
DR. PETER URBANČ
741 Bloor St. W. Toronto
tel.: 534-8891

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO vsem prijateljem in znancem vošči

FRANC TOMŠIČ Linden Restaurant

1574 Queensway & Atomic Ave.
tel.: 255-1496

Obilo božjega blagoslova za božične
praznike in novo leto želi

DRUŽINA JOŽE BALKOVEC

in se priporoča

FRANK DAMIANI JEWELLERY LTD.

The Galleria,
1245 Dupont (at Dufferin) -
tel. 534-1066
3320 Keel St. - tel. 630-8839
140 Woodbridge Ave. - tel. 851-8922

Gradbeno podjetje

JOE KASTELIC LIMITED

770 Browns Line,
Toronto, Ont. M8W 3W2
Tel. 255-2085

vošči prav vesele božične praznike
in obilo božjega blagoslova
v novem letu vsem
prijateljem in znancem.

ANDREJ MARKEŠ

ODVETNIK
tel. (416) 350 - 3655
FAX (416) 350 - 3510

BEACH, HEPBURN

BARRISTERS & SOLICITORS
36 Toronto Street, Suite 1000
Toronto, Ont. M5C 2C5

VOŠČI

vsem prijateljem in rojakom
obilo božjega blagoslova v teh božičnih
dneh ter zdravja in uspešno novo leto.

ŽUPNIJSKO OBČESTVO Brezmadežne v New Torontu

vošči vsem Slovencem in Slovenkam,

POLNOST VESELJA in SVETONOČNEGA
MIRU ZA BOŽIČ ter ZDRAVO, SREČNO
in BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO 1994

Vsem župljanom in ostalim dobrotnikom
iskrena zahvala za vso podporo tej slovenski
cerkvi in župniji

IVAN MARN

(nadaljevanje s str. 19)

nekaj letih ne vidi, kje je duhovna in moralna moč, disciplina in poštenost?

Tragikomedija komunizma v Sloveniji obstoja v dejstvu, da bi nekaj komunističnih voditeljev moralo pred sodišče, ne radi političnega terorja, ki so ga zganjali nad slovenskim narodom, ampak radi plebejske in vulgarne kraje. Boris A. Novak jih imenuje »lopove« (Nova revija, 1993, str. 60).

Dragi Ivan, ob osemdesetletnici ti iz vsega srca želimo vse najboljše, še na mnoga leta, in Bog naj ti plača za dobro opravljeno delo, tako v tvoji družini kot med slovensko skupnostjo.

Peter Klopčič

PREKMURJE

(nadaljevanje s str. 20)

cih. Šolal se je v evangeličanski višji šoli v Sopronu, Gyoru in Bratislavi in prišel v stik tudi s slovaškim jezikom.

Napisal je neohranjeni prekmurski mali katekizem (1752), abecednik in čitanko (1753?). Ohranila pa se je najboljše njegova knjiga iz tega časa Voere krsztsanszke kratki navuk czizste rejcsi bo'že, tiskan v Halleju 1754. Pripravil je najboljše in najpomembnejše delo prekmurskega slovstva, prevod celotnega Novega Zakona, natisnjen leta 1771 v Halleju. Nepojasnjeno bo ostalo, ali je Štefan Kuzmič res prevedel staro zavezo in kje se je izgubila.

Mikloš Kuzmič

Bil je začetnik prekmurskega slovstva za katoličane. V veliki meri mu je pomagal škof Janos Szily iz Somboteja. Čeprav nosi Mikloš isti priimek kot evangeličanski pisatelj, verjetno nista bila sorodnika. Rodil se je leta 1737 v goričkih Dolnjih Slavečih in končal bogoslovje v Gyoru ter bil grajski kaplan v Gornji Lendavi (Grad). Še mlad je postal župnik pri Sv. Benediktu v Kancovcih in dekan »Slovenske okrogline«, kakor jo je sam imenoval.

Njegov pomen je predvsem v priredbi knjig za šolo, cerkev in dom. Na škofovo pobudo je priredil leta 1780 evangelistar Svete evangeliomi. Knjigo so nato še 14-krat ponatisnili in jo uporabljali ponekod še do leta 1945. Prav tako leta 1780 so natisnili še dve knjigi: Kratko summo velikoga katekizma... in abecednik Slovenski silabikar.

Poleg evangelijske je najpomembnejše Mikloševo delo Knjiga molitvena, ki je bila pol stoletja edini katoliški prekmurski molitvenik.

Po obeh Kuzmičih si sledi nekaj evangeličanskih pisateljev: **Mihal Bakoš**, ki je napisal prvo evangeličansko prekmursko pesmarico. **Štefan Sijat**, ki je priredil svojim sovernikom prvo tiskano mrliško pesmarico in prvi molitvenik. **Mihal Barla** je izdal predelano Bakoševo pesmarico. **Janoš Kardoš** je predvsem prevajal verske in svetne učbenike. **Štefan Lulik** je izdal leta 1820 Novi abecedar in leta 1833 Ta velike ABC ali šolska Včenja. **Aleksander Terplan** je jezikovno popravil Štefana Kuzmiča Nouvi zakon, tako da so izdali poznejše izdaje v njegovi priredbi.

Čeprav je prekmursko slovstvo delo zavoljo jezika in sorodne verske ter poučne vsebine enotno, se zavoljo zgodovinskih vzrokov vendarle razlikuje po svojem verskem značaju. Evangeličani so dali prednost določenim knjigam, katoličani zopet drugačnim. Razlikuje pa se ta ustvarjalnost po nekem delovnem ritmu. Prvi nastopi od leta 1715 do Kardoševe smrti v 70-tih letih 19. stoletja. Potem preneha

(dalje na str. 22)

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Klub Upokojencev Slovenske Pristave

MERRY CHRISTMAS
Vesele Božične Praznike
Vam Želimo

Slovenian Independent Society Home

Proprietors of Slovene Center Bowling Lanes
and Slovene Center Ballroom

Vam želimo mnogo uspeha v bodočnosti.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO
DRUŠTVO DOMOVINA

Barberton, Ohio

Slovenian National Home!

70 - 14th St., Barberton, Ohio

Phone: 825-9636

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELIJO

DERLINGOVI

Iz Madisona

Vesele božične praznike
in srečno novo leto!

**Edi, Sonja,
Kristina in Edi
MEJAC**

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

**Družina Frank in Julka
ZALAR**

SLOVENSKE DRUŽINE NA TIBBITS ROAD V KIRTLAND, OHIO

*voščijo svojim
sorodnikom,
prijateljem
in znancem*

VESEL
BOŽIČ in
SREČNO
NOVO LETO

**BREZNIKAR
MILLER
ŠVIGELJ
SKERL
MARINKO
ZNIDARŠIČ**

**BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO**

**Ivan, Zdenka,
Tomaž in Katja Zakrajšek**

174 Brush Rd. — Richmond Heights, Ohio

Blagoslovljene praznike in srečno Novo leto
vsem prijateljem želi: Janez Pičman, 16210
Parkgrove, Cleve. 44110

Prijateljem in znancem "požegnane Božične
praznike in Novo leto želita: Janez in Marija
Prosen, 16211 Trafalgar, Cleve. O. 44110

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!**

Merry Christmas and Happy New Year
**Stani in Matt Grdadolnik in
Družina Grdadolnik, DiMare**

Euclid, Ohio

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO
želita**

JOŽE in POLDI BOJC
CLEVELAND, OHIO

*Božična in novoletna voščila:
Blagoslovljene in milosti polne božične
praznike in srečno, miru in uspehov polno
novo leto ŽELI rojakom doma in posvetu!*

**Družina Franceta in
Antonije ŠEGA**

Willoughby Hills, Ohio

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**Milan, Blažena, Barbi,
David, Suzi in Frank
Rihtar**

35035 Chardon Rd.,
Willoughby Hills, OH 44094

Vsem mojim znancem in prijateljem želim prav
vesele Božične praznike in srečno, zdravo novo leto.

Anna Zallnick

Cleveland, Ohio

*Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi*

Mihaela Zakrajsek
6617 Schaefer Ave.

PREKMURJE

(nadaljevanje s str. 21)

njihov zagon in živijo od po-
natisov. Katoličani nastopijo
nekoliko pozno za prvimi in
Mikloš Kuzmič obvladuje s
svojim delom dobri dve deset-
letji, toda šele trideset let po
njegovi smrti nastopi

Jožef Kosič,

ki nadaljuje in razširi njego-
vo delo. Rodil se je leta 1788 v
Bogojini in služboval v Beltin-
cih, Dolnjem in, na koncu,
Gornjem Seniku. Kot izrazit
razsvetljenec je hotel Kosič
čim bolj dvigniti izobrazbo
svojih rojakov s šolo in knjiga-
mi. Prevajal je iz madžarščine
in prirejal tudi Slomškove
knjige, kjer je npr. v Zobrisani
Sloven i Slovenka med Muro
in Rabo prevzel cela poglavja
iz knjige Blaže ino Nežica v ne-
deljski šoli. Kosič se je s svo-
jim poučnim, poljudno znan-
stvenim delom vidno dvignil
nad dotedanje naše pisatelje,
čeprav je njegovo delo — ra-
zen v molitvenikih — med
ljudstvom manj živelo.

Jožef Borovnjak

veže pisatelje 19. stoletja s
kulturnimi delavci 20. stoletja
in nadaljuje Kosičevo delo
med katoličani.

Imre Avgustich

zavzema posebno mesto
med prekmurskimi pisatelji,
saj ni bil ne duhovni ne učitelj,
kot vsi drugi. Bil je naš prvi
časnikar in publicist in je na
tem področju bil dejaven tudi
v madžarščini. Leta 1875 je za-
čel izdajati v Budimpešti prek-
murski časopis Prijatelj, ki je
izhajal štiri leta do urednikove
smrti.

Franc Ivanocy

je bil začetnik prekmurske
katoliške publicistike v 20. sto-
letju in osrednja osebnost na-
rodno prebujnega in obramb-
nega dela. Rodil se je leta 1857
v Ivanovcih, študiral je v Bu-
dimpešti, kjer je leta 1885 dok-
toriral. Pozneje se je umaknil
kot župnik na Tišino in tam
leta 1913 izčrpan umrl. Izdajal
je Koledar srca jezusovega, ki
je bil že prvo leto v 4000 izvo-
dih razprodan in je imel izre-
den vpliv v Prekmurju. Prve
tri številke je urejal Ivanocy
sam, pozneje pa je bil urednik.

Jožef Klekl ml.

Poleg Ivanocya je bil naj-
bolj znanstveno usmerjen. Kot
urednik je napisal v Koledar
vrsto gospodarskih in drugih
poučnih člankov, leposlovnih
črtic in zanimivosti.

Jožef Klekl st.

Po Ivanocyju je bil osrednja
osebnost med prekmurskimi
duhovniki. Rojen je bil leta
1874 v Krajni, umrl pa leta
1948 v Murski Soboti. Gojil je
žive stike z duhovniki onkraj
Mure in je tja tudi pošiljal
mladino na romanja in duhov-
ne vaje. Zaradi tega je bil pre-
meščen v notranjost Ogrske,
od koder se je vrnil v Črenšovce.
Pričel je izdajati verski me-
sečnik Marijin list leta 1904. V
decembru 1913 je začel izdaja-
ti tednik Novine, vse do leta
1919.

V tem času so delovali tudi
Ivan Basa, župnik iz Bogojine,
(dalje na str. 22)

Sorodnikom in vsem znancem srečne in vesele
praznike in Novo leto želi; Vili Bitenc, 18808
Neff Rd. Cleve. 44119

Prijateljem in znancem želi družina Damijan
Zabukovec, 16207 Trafalgar, Cleveland, OH
44110, lepe božične praznike in srečno Novo leto!

Vesele, miru polne božične praznike ter sreče,
zdravja in uspehov polno novo leto želi vsem

**Družina
Matija Lončar**

*Srečno in uspehov polno novo leto 1991
obiskovalcem naših prireditev, našim
sotrudnikom in vsem slovincem
želi*

**Dramatsko društvo
LILIJA**

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

**Tony and Mary Vogel
in družina**

Euclid, Ohio

*Vesele božične praznike in srečno
novo leto vam želi*

Prijatel's Pharmacy
Slovenska Lekarna

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies
6718 St. Clair Ave. Tel. 361-4212
ALLEN PERSE, Proprietor

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

**DRUŽINA
VIKTOR TOMINEC**

24912 Pleasant Trail
Richmond Hts., Ohio 44143

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto
vam želi*

DRUŽINA KRISTAVCNIK

Chesterland, Ohio

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto*

Frank in Metka Dejak

18924 Neff Rd., Cleveland

Odbor Štajerskega kluba

ŽELI SVOJIM ČLANOM, ROJAKOM
IN PRIJATELJEM KLUBA, VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE TER SREČNO NOVO LETO!

TUDI KANADSKE
PRIJATELJE POZDRAVLJAMO

Vsem prijateljem in znancem želimo

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

Frank in Danica Chemas

1025 E. 62 St. — Cleveland, Ohio

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

*Oh, come, my Jesus, come to me,
Oh come, my King, and never part,
Oh come and share eternally
The love that grows within my heart!*

(St. Alphonsus de Ligouri)

Drs. Bogomir and

Marsha Kuhar

Uršula and Benjamin

417 S. Highlander Hts. Dr.,
Glenshaw, PA 15116

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO**

"SLOVENIA" RADIO
SATURDAYS — 9 A.M. TO 10 A.M.
Northeast Ohio and Western Pennsylvania!

"WE BRING
YOUR HERITAGE
HOME"

WKTZ
AM 830

**PAUL M. LAVRISHA
MARK TOMC
STANE KUJAR**

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

Jože, Roži, Barbi, Chris Selan

Wickliffe, Ohio

Michele, Rich & Rebecca Sikora

Greensboro, North Carolina!

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO
VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCIEM
ŽELIJO**

**DRUŽINA ANTON in
AMALIA GREGORC**

Richmond Hts., Ohio

*Vesele božične praznike in srečno novo
leto 1994 voščita vsem Slovencem širom
sveta z najlepšim slovenskim pozdravom*

Rudi in Jožef Želle

PREKMURJE

(nadaljevanje s str. 22)

Štefan Kuhar iz Bratonec, ki je večino življenja bolan doma pisal ljudsko izročilo in izvirne spise ter novice, in Avgust Pavel, ki je, rojen na Cankovi, prvi znanstvenik iz naših krajev. Študiral je slavistiko, latinščino in madžarščino v Budimpešti.

Evangelisti so v tem času začeli leta 1920 izdajati Evangelistični Kalendar in tri leta kasneje verski mesečnik Duševni list, ki sta izhajala vse do leta 1945.

Prav je, da v tem pregledu naših velikih mož v Prekmurju posežemo še v novejšo zgodovino.

Miško Kranjec

se je rodil leta 1908 v Veliki Polani. Študiral je v Ljubljani in svoje prve sestavke začel objavljati v Kleklovih Novinah. Razvil se je v ne le odličnega prekmurskega ampak tudi slovenskega pripovednika. Knjige kot so Mladost v močvirju, Strici so mi povedali, Povest o dobrih ljudeh, Rdeči gardisti so dosti Slovincem edina vez s Prekmurjem.

Ferdo Godina

se je rodil leta 1912 in je pisatelj ter mladinski pripovednik. Z večino del posega v novejšo prekmursko zgodovino. Njegova dela so Bele tulpike, Človek živi in umira, Zaklenjeni dom.

Lojze Kozar,

župnik iz Odranec, še zmeraj plodovito piše religiozne in poučno vzgojne povesti. Med ljudmi zelo priljubljene so Premakljivi svečnik, Materina ruta, Pajkova mreža, Licenciat Janez.

Zelo plodovita prekmurska pisca sta tudi pisatelj Branko Šömen in pisec potopisov Evald Flisar. Med najmanj uveljavljene prekmurske literature pa spadata pesnik Milan Vincetič in pisatelj Franc Lainšček-Feri. Ne smemo pa pozabiti na poznavalca prekmurske zgodovine in pisca poljudnih in znanstvenih knjig s tega področja profesorja dr. Vilko Novaka in mariborskega pomožnega škofa dr. Jožeta Smeja.

**Priključitev Prekmurja k
Jugoslaviji oz. Sloveniji**

Čeprav smo z nekaterimi osebami že prehiteli zgodovino, je prav, da se vrnemo v pomlad leta 1919, ko je Prekmurje bilo celih 133 dni samostojna republika. To je bilo v obdobju pariških pogajanj ob zaključku prve svetovne vojne, ko je bilo Prekmurje po zaslugi mnogih zavzetih Slovencev sicer uradno priključeno Jugoslaviji. Vendar je bilo stanje v Prekmurju pod vplivom madžarske revolucije pod vodstvom Bele Kuna.

Želja po priključitvi Prekmurja k Sloveniji je bila živa med ljudstvom že desetletja. Tej želji sta se upirala predvsem lendavska in soboška mala buržuazija ter bogati prekmurski fevdalci. Tako je po sklepu centralnega delav-

(dalje na str. 24)

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO
PELIJO**

**Antonia Dolenc in Otroci
in Njih Družine**

*Vesele in blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 1994.*

**želijo
prijateljem in znancem**

**Rudi in Anica Knez
in sinovi**

**Vesele božične praznike in
božjega blagoslova v novem letu**

**želi
vsem prijateljem in znancem**

**STANA OVEN
MONTEREY, KALIFORNIJA**

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Jože in Mili Lekan
Willoughby Hills, Ohio

**BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE TER
SREČO IN MIR V NOVEM LETU ŽELI VSEM
SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCIEM**

Tillie Spehar z družino
Euclid, Ohio

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Vida in Jože Dovjak

Cleveland, Ohio

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

Jože Selan z Družino

29478 Woodway Dr.
Wickliffe, Ohio

*Vesele božične praznike ter
srečno novo leto 1994 želita*

Julka in Jože Klammer

Painesville, Ohio

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!**

**Alojz in Frances
Galič**

Milwaukee, Wis.

Prijateljem in znancem ter čitateljem
Ameriške Domovine in njenim sotrudnikom:

Vesel in blagoslovljen Božič, ter
srečno in uspehov polno novo
leto želijo

**France in Mara Hren
in Mama Jožefa Štepec**

**DRUŠTVO SLOVENSKIH
PROTIKOMUNISTIČNIH
BORCEV - Cleveland, Ohio**

želi članom, sobojevnikom, vsem rojakom in
njihovim družinam božičnega miru in blagoslova
ter vso srečo v novem letu!

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**Stanko in Ivanka
VIDMAR**

22400 Lakemont Ave.
Euclid, Ohio 44123

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*
želi

**Lenka Mismas
Beauty Salon**

566 E. 200 St., Euclid, Ohio
Tel.: 531-5240

Vesele božične praznike in zdravo novo leto
Naj božji blagoslov in mir vladata med nami
vsemi. To želim vsem sorodnikom,
prijateljem in dobrotnikom še posebej pa
vsem članicam Oltarnega društva pri
Mariji Vnebovzeti in vsem članicam
skupnih Oltarnih društev. Bog Vam
poplačaj za vse dobrote skozi celo leto.

**ROSE BAVEC IN
MOJA DRUŽINA
ROSIE KOVACIC
IN OTROCI**

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**ALBINA MRŠNIK
Z
DRUŽINO**

19300 Lake Shore, Cleveland, O. 44119

24 AMERIŠKA DOMOVINA
DECEMBER 16, 1993

PREKMURJE

(nadaljevanje s str. 23)

skega sovjeta v Budimpešti
»Slovenska okroglina« dobila
status avtonomije in je obsega-
la murskosoboški in beltinski
okraj. Nova boljševistična o-
blast je priznavala Prekmurce
za Slovence, a narodnostnega
vprašanja v 133 dneh ni mogla
rešiti.

V teh izredno razburkanih
dnevih v Prekmurju je prišlo
do upora madžarskih oficir-
jev, ki pa so ga revolucionarji
zatrli. Še do danes nepopolno-
ma pojasnjeno vlogo je na re-
volucionarni strani odigral
Vilmoš Tkalec, učitelj in orga-
nist iz Črensovec.

Na svojo roko sta hotela
Prekmurje vojaško priključiti
k Jugoslaviji dalmatinski ka-
petan Jure Jurišić in domačin,
ogrski podporočnik Jože Go-
diona, a so ju Madžari prema-
gali.

Končno je bila premagana
revolucija v Budimpešti, vr-
hovni svet peterice je v Parizu
9. julija 1919 svet med Rabo in
Muro prisodil kraljevini SHS
in v Prekmure je vkorakala
jugoslovanska vojska.

Po tisoč letih je bilo Prek-
murje spet združeno z osred-
njo Slovenijo, kar je prekinila
le madžarska okupacija med
drugo svetovno vojno.

(Konec prihodnjič)

Pratike za leto 1994

CLEVELAND, O. - Slovenska
pisarna sporoča, da je prejela
od Celovške Mohorjeve družbe
Pratike za leto 1994. 160 strani
zanimive in poučne vsebine.
Pratika stane \$5, za poštnino
dodajte \$1.

Za božična voščila ima Slov.
pisarna lepe kartice z nabo-
žnim motivom. S slovenskim
besedilom stane kartica 70
centov. Brez besedila, da lah-
ko sami napišete voščilo, pa
stane kartica 40 centov. Za
morebitna naročila po pošti,
prosijo, dodajte za poštnino.

Kakor pretekla leta, bo tudi
letos na razpolago kadilo za
božično kajenje domov. Za-
vojček stane \$1. Če naročite
po pošti, dodajte za poštnino.

Naročila sprejema: Sloven-
ska pisarna, 6304 St. Clair
Ave., Cleveland, OH 44103.

Slovenska pisarna je odprta
vsako soboto in nedeljo od
9.30 dop. do 1. popoldne. Pra-
tike, voščilne kartice in kadilo,
pa lahko dobite vsako popol-
dne v Baragovem Domu, zad-
nja vrata.

*Vesele božične praznike
in srečno ter blagoslovljeno novo leto*

želita
prijateljem in znancem

Jože in Marija Koren

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

**Jakob in Julia
Mejac**

1720 Braeburn Park Dr.

*Blagoslovljen Božič ter srečno, zdravo
Novo leto 1994*

**Družina
Pavle Košir**

*Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem prijateljem in znancem*

Družina Janez Košir

1045 E. 61 St., Cleveland, Ohio

*Vesele Božične praznike
in Srečno Novo Leto
Želimo sorodnikom, prijateljem in
znancem*

Lah-ovi:

**Jože, Marinka, Kristina,
Andrej, Pamela**

Derlingovi

**Mama Micka,
Antonija, Jason & Nicholas
Cobb-ovi**

**Brian, Maria
in mali Christian**

Duhovniki in sodelavci slovenske fare

Sv. Vida

Cleveland, Ohio

*voščijo vsem faranom in slovenskim rojakom
po svetu žegnane božične praznike ter obilo
božjega blagoslova in miru v novem letu*

Your priests at St. Vitus parish:

Father Joseph Božnar

Father Richard Evans

Father Victor Cimperman

Father Thomas Gallagher